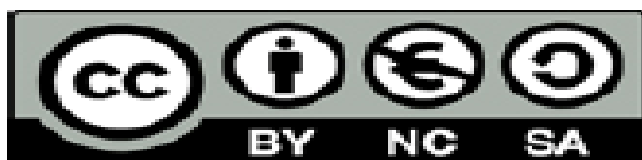

Armenian Research & Academic Repository

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

You are free to:

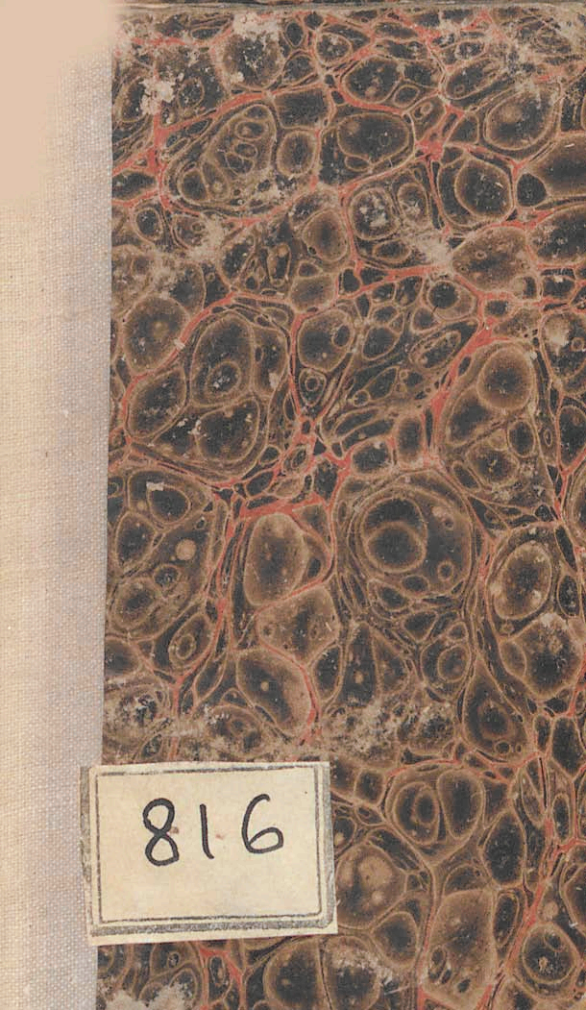
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

- **Attribution** — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made. You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
- **NonCommercial** — You may not use the material for commercial purposes.

The image shows the front cover of an old book. The cover is decorated with a marbled paper pattern, specifically a 'stone' or 'shell' pattern, featuring large, irregular, dark brown or black spots with lighter, tan-colored centers, separated by thin, branching red lines. The left edge of the cover is bound in a light-colored, textured material, possibly cloth or leather. A small, rectangular, off-white paper label is affixed to the lower-left corner of the cover. The label has a thin black border and contains the number '816' written in black ink.

816

Sarkis.s.Sakayan

Enth

Vfuefghel Gpueyulph

U.O.T.O.

1. T. U. O. T. U. O.

O. T. O. T. O. T.

Wfueyulph Gpueyulph

Nzf. Uuefghel Uueyulph Gpueyulph

Uuefghel Sfh. Uuefghel Uueyulph

4-3-1975

Gpueyulph Gpueyulph

Gpueyulph Gpueyulph

28712.2.21782

0.40.3

0.8.4.9.3.4.1

4.9.9.9.4.4

Ե Ռ Ի Ռ

Ա Ի Ն Ջ Ի Ն Յ Օ

Ֆ Ի Ր Ր Ե Ր Ի Ն Ի Ն

Հիգմէթլի Էօմըիւնիւն մուսթապար
իճմալի

Պատու ասպետներն զէ Ռ-Եկուր Ժ-
շէկերն Եհէճէկերնսն ինքած
զէ

Թաւան Լեւոնդիսան Եւրսիյէ
Եկրճի-Ռ օլունիս-շ

Ա Ն Ն Ն

Սէնէ 1835.

73142

1920 - 75
(816 mtr)

Ե. Ջ. Բ. Ջ.

Ս. Բ. Ջ. Բ. Ջ. Օ. Ն. Ո. Բ. Ն.

Հ. Բ. Ն. Ե. Ն. Բ. Բ.

Ի ֆէնտիմիզին պինիւնիւղ էլլի
Թարիլի փետրվար պէշինտէ Խա-
փանեանն Վալէնցա նամ շէհրին-
տէ Ֆէրրարի իտիյլէ շէօհրէթեապ
օլմուշ ասըլզատէ սինսիլէտէն աղիղ
Վինջէնցօ տիւնեայա կէլտի: Վէ
օնուն մէվլուտի աշիքեար պէշարէթ-
լէր իլէ էվվէլինտէն մասալում օլտու:
Օիրա փէտէրի Գուլիէլմոսա պիր
կիւն իւրեասընտա Վալէնցա շէհրի-
նին աղիղ Գոմինիկոս քիլիսէսինտէ-
քի մէշհուր միւթէքէլլիմ կէօրիւ-
նիւպ՝ «Գուլիէլմո» շաղ Վէ Դուր-
օլ Քի Կադ Ըսալա «էնի աղիլէի Վէ

Չարդապետներն իշխանէ եւ հիշելէ-
սինէ, զի պէտէ՛ս ապեւ իրօնս-հոն ի-
սուր-նոս զիսէր նոսալ իւրի, տէյու-
խապէր վիրիյօր զանն օլունտու: Ա է
քէզա ատէթտէն խարըճ չափըզ վէ
հեմ ֆերահիյեթէ համիլէ օլան
վալիտէսի՝ Բօսթանցաեա տախիքէն-
տի ըհամինտէ իքէն՝ պիր աճախա
սէտա իլէ պիւթիւն տիւնեայը տօլ-
տուրույօր կիպի գըեաս օլունտու,
քի պու տա Ա ալէնցա Լպիսկոպոսու
ազիզ Քամօնէնին վիրտիյի մաանայա
կէօրէ, ճէմի ահալիյի մէմէքէթին
տէրունինտէ հասըլ օլան աշըրը շաղ-
լըղըն վէ մէսէրրէթին պիր պէշա-
րէթի իտի:

Իմտի՝ պու ազիզ տիւնեայա կէլ-
տիյինտէ՝ Յովհաննէս մկրտիչ հագ-
գընա վագը օլտուղու կիպի մէրսու-
մուն աթալարը մապէյնինտէ տախի
խամի իչին ճիւղի պիր միւզաքէրէ օլ-
տու իսէ տէ, ազիզ Մմրոսիոսուն
“ապեւէր իսիս ալէսիլէյէ ալահըն
իւհմայա Գօրլար,” տիմէսինէ կէօրէ

վաճիժիդ իտէն քահանայ Վ ինջէնցօ
(Վ իջէն) իսմիյլէ թէսմիյեէ իտիւպ՝
պու լաթիֆ նիզայը դաթի իյլէտի :
Վ է քէղալիք կնքահայրլըգ իչին տա-
խի պաազը ղայրէթքէշ պէյզատէլէր
արասընտա միւնազիյեէ օլմագ հա-
սէպիյլէ , ճէմիսինին թարաֆընտան
իւչ ասըլզատէ քիշիլէր թաին օլու-
նուպ՝ վէքեալէթէն պու խըղմէթի
իծրա իթտիլէր :

Եւ քի ալլահըն լուծֆու պու
մասսում Վ ինջէնցօտա տահա պէ-
շիքտէ իքէն նէ աճաիպ հիքմէթլէր
կէօսթէրմէտի : Պաազը տիւնեանըն
նուրու օլան բէսուլլարըն սըրասընա
տախիլ օլաճաղընըն պէշարէթի օլ-
մագ իչին շիրին լէհճէսինի նուրուլա
տօլմուշ կէօսթէրիւր իտի : Վ է պա-
ազը տա պիր վադըթ քէնտի միյ-
վէլի վաազլարը իլէ շէրէֆլէնտիրէ-
ճէյի վարդարան եղըայրուլթիւնու-
նուն կիւլլէրի մապէյնինտէ չիչէք-
լէնէճէք քէնտի մէլաիքանի թէմիզ-
լէյի զամպաղընըն վէ ալէվ կիպի

Թուժուշմուշ գարտաշ մուհապէ-
 Թինին մուգատէմէ վէ իշարէթի
 օլմագ իչին Թաաղէ եանագլարընը
 կիւլէր իլէ գըրմըզըլանմըշ կէօս-
 Թէրիր իտի : Հաթթա օ չաղտա
 պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ ալէս-
 սէվիյէ մահսուս օլան կէօղ եաշըտան
 պունու մաաֆ իտիւպ՝ էմըիրիլմէ-
 տիյի, եալընըղ գալտըղը, վէ օգշա-
 նըլմատըղը հալտէ պիլէ՝ կիւլէր եիւ-
 ղիւնիւ ասլա սօլտուրմագ ըտը :

Պէշ ալթըր եաշընա եէրիշտիք-
 տէ, վէ եինէ լուծֆու մէղքուր-
 տէն մալիք օլտուղու ֆիրասէթ կէօ-
 րիւնտիւքտէ, քէնտի ֆաղիլէթ սա-
 հիպի աթալարընըն իպրէթինէ վէ
 քրիստիանճա ամէլէրինէ կիթմէյի-
 լէ ջերմեռանդուծիւն վէ քէսքին
 ապաշխարանք հարէքէթլէրի վէ մէյ-
 իլէրի կէօսթէրէրէք ֆիրասէթինի
 վէ ագլընը էյիյէ գուլլանմաղա պաշ-
 լատը : Թա օլ վազիթտէն ախէր
 պիր մէշղուլիյէթ վէ ֆէրահիյէթ
 պիլմէղ, անճագ հարար կիյմէք,

դամչը իսթիմալ իթմէք, զայրէթ իլէ
 րուհանի քիթապլար դըրաաթ իթ-
 մէք, ժամ սէյլէմէք, վէ վաադ
 տիյնէմէքտէն իֆթիխար իտէր իտի:
 Վէ պոյտաշը չոճուզլարըն ճէմիյ-
 եթկեահլարը մէյտանլորա կիտիպ
 վէ եիւճէ պիր մահալէ չըգըպ՝ տիյ-
 նէտիյի վաադլարը թըփգը թըփգը-
 խա օնլարա թէքէլլիւմ իթտիքտէն
 սողրա, նիհայէթինտէ տէ “նասըւպիք
 եյի վաիլ օլապիլէճէթիյի”, տէյու,
 լէթաֆէթ իլէ սիւալ իտէր իտի:
 Պու նազիք վէ սաըլզատէ չոճուզ-
 ճուզաղըն Վալէնցա եօլլարընտան
 կէօզլէրի եէրտէ, էլլէրի կէօքսիւն-
 տէ հէր տայմ քիլիսէլէրէ վէ իպա-
 տէթիսանէլէրէ կիտիպ կէլտիյինի
 կէօրմէք, աղըր կիւնահ եէրինէ դօ-
 տուղու պիհուտէ շէյլէրէ կէօզ եաշ-
 լարը տէօքէրէք խոստովանահայրլա-
 րըն էօնիւնէ տիլ չէօքիւփ արձա-
 կում իսթէտիյինի սէյր իթմէք, ա-
 զիլ հաղորդութիւնա թէմիլլիք վէ
 մուհապէթ իլէ եադլաշմադ իշին

Վրիստոսուն սիեասէթլէրինի միւլ-
 հազա իթմէտէ վէ տիկէր քրիսթիանա
 միւթաալիք թէֆէք քիւրլէրտէ սա-
 աթլար թէլէֆ իթտիյինի թամաշա
 իթմէք, վէ Վրիստոսուն սիեասէթ-
 լէրի քէնտի տէրունինէ զայէթ իւլ
 զայէ թէէսիր իթմիշ օլտուղունտան
 հէր ճիւմաա կիւնիւ պու խուսուսա
 սատէ էքմէք վէ սու իլէ օրուճ թութ-
 տուղտան սօղրա, եւ օնուն պաշընա
 կէչէն պիր գանլը տիքէնինի, եւ
 էլինէ սյաղընա սափլանան պիր զա-
 լըմ էնքսէրինի տէր խաթըր իթմէ-
 տէն քէսքին կէօղ եաշլարը տէօղ-
 տիւյիւնիւ նազար իթմէք. աղիզ
 Պիքիրին պատկերինտէն այրըւ-
 մայըպ սաաթլարճա օնուն խորանը-
 նըն հուղուրունտա հարէքէթսիզ
 տուրուպ վարդարանլար վէ ախէր
 տուալար սունտուղունու, վէ աղիզ
 Պիքիրէ օլան քէմալի աշգընտան վէ
 ջերմեռանդու թիւնունտան օնուն իս-
 մինի միւքէրրէր իթտիքճէզ հէր
 թէսէլլի օնտա պուլուպ վէ մէ-

սէրրէթինտէն քէնտիյի ղայպ իթ-
տիյինի կէօրմէք, վէ նիհայէթ գար-
տաշ մոհհապէթինտէն ղայէթլէ
թութուշուպ քէնտի փէտէրինին
խանէսինէ կէլմէտէ՝ հէր տայմ սէ-
ֆիլ վէ ֆաղըր միսաֆիրլէր կէթի-
րիպ՝ վէ աեաղլարընը թէմիղլէտիք-
տէն սօղրա սուֆրաեա օթուրտուպ վէ
ալչագ կէօնիւլ իլէ եէտիրիպ իչեր-
տիքտէն պաշգա իղղէթ իգրամ ըլա
կէօնտէրտիյինի կէօրմէք վէ սէյր
իթմէք ամմէնին թաաճճիւպիւնէ վէ
իպրէթինէ պատի վէ պաիս օլուրու-
տու :

Պէօյլէ բուհանի թաալիմլէրտէ
վէ ֆաղիլէթլէրտէ բուհինի մէթին-
լէտիյի էսնատէ, գարտաշընըն սէլա-
մէթինէ մոհգթաղի օլան ինսանի ի-
լիմլէրտէ ագլընը տախի թէրպիյէ
իթմէյէ հաճէթսիղ օլմատը : Վէ
օն իքի եաշընտա օ իլիմլէրէ թէք-
միլէն մալիք օլուպ՝ օն սէքիղ եաշըն-
տա էն իտրագլը վէ միւթէպէր քի-
շիլէր ինտինտէ նատիր իւլ էմսալ

պիր ֆէյլէսօֆ, վէ պիմիսալ պիր
 աստուածաբան սայրլտը: Լամօի՝ կէ-
 չինէճէյի հալի ինթիխապ իթմէսինի
 փէտէրի քէնտի ըէյինէ իհալէ իթ-
 միշ օլտուղունտան, ալլահըն իլհա-
 մըյլա ճէսուրճա վէ ազըլլըճա տալ-
 րանըպ՝ տիւնեսայը պիւթիւն պիւ-
 թիւնէ թէրք իտիւպ՝ վէ ազիզ Գո-
 մինիկոս կարգընա սըղընըպ՝ էօմրիւ-
 նիւն միւտտէթինի օ գութլու կրօնք-
 տա կէչիրմէք նիյեթ իթտի: Ա է
 պու սէպէպ իչին փէտէրինտէն քէն-
 տիյէ ինթիգալ իտէն քիւլլի վա-
 րիյեթթինի քէնտի վաթանը օլան
 Ա լալէնցա վանքընըն պէյլէ պիր աէ-
 լի գանլընա մալիք օլտուղլարընա գա-
 նաաթ իտիւպ գայրը շէյի գայտ
 իթմէյէն կրօնաւորլարընըն տախի
 թէքմիլ ըիզասըյլա տէր ագէպ ֆա-
 գըրլարա թէվճիհ իտիւպ էֆէնտի-
 միղին պին իւչեիւզ ալթմըշեթի թա-
 րիխինին փետրվար պէշինտէ վէ քէն-
 տի չաղընըն օն եէտի եաշ թամա-
 մընտա քրիսթիանճա պիր շաղլըգ

իլէ պուկրօնքուն բուպասընը կիյտի :
 Պէջլէճէ Պօղոս առաքեալ կիպի
 էսքի ինսանը սօյունուպ՝ պիր եէնի
 ինսան կիյինմէյիլէ կէրէք գանուն
 թուլթմագ վէ կէրէք քէմալիյ-
 եէթ խուսուսլարընտա քէնտի կիպի
 էճնէպիլէրի տէյիլ , իլա սագալ
 աղարթմը իսթիեարլարը պիլէ իլէրի
 կէչմէյէ , վէ օ մանասթըրտա հագի-
 գաթ պիր պէրրագ այնէ օլմաղա , վէ
 հիյնի բէսալէթինտէ ճէմիյեթլէրէ
 լիսանէն էօյրէտէճէկի շէյլէրի շիմ-
 տիտէն իծրատա կէօսթէրմէյէ գա-
 րար վիրտի : Իւք թէճրիւպէ սէնէսի
 թէքմիլ օլտուգտա ուխտ իթտիրիլիպ
 Պարէլլօնա մէքթէպինէ իրսալ օ-
 լունտու , վէ օնտա տահա օթուղ եա-
 շընա վասըլ օլմագսըղըն Մստուածա-
 բանութիւն ուստալըղընըն տէֆնէ
 թաճընա նայլ օլուպ Լէրիտա մէտ-
 րէսէսինէ հօճա թաին վէ իրսալ
 օլտու , վէ աղ վագըթ զարֆընտա
 Լալէնցա մէտրէսէսինին պաշ միւ-
 տէրիսլիյի իլէ միւշէրրէֆ օլուպ՝ ին-

տէլ նաա ուստալըղը վէ աղիգլխի
 նէշը վէ իլան օլտու: Մէղհէպինտէ
 վէ կրօնքունտա պիգուսուր վէ օ տէ-
 րէճէ պարկեշտութիւնա մալիք իտի,
 քի նէ պիր զէննէ եիւզիւնէ, նէ տէ
 քէնտի վիճուտինէ պիլէ պագմըշ
 տէկիլ իտի: Իւլֆէթ վէ մուսահի-
 պէթտէն պիւթիւն րուճու իտէր
 իտի, վէ շէյթան ճանլարը ճիհէն-
 նէմէ սուհուլէթ իլէ փէրս իթմէք
 իշին, իլք էվվէլ մուսահիպէթլէր-
 տէն պաշլար տէր իտի: Թաամտա
 պիր կէօնէ միւթէտիլ իտի. քի
 սուֆրասը պիր դաչ ուֆաճըգ պա-
 լըզլարտան իպարէթ իտի: Մէ փէր-
 հիզինէ օլ տէրէճէ մուգայեհտ, քի
 միւթէմատի օ վաազլարընըն չէքիւ-
 մէզ աղըր զահմէթլէրի արասընտա
 գըրգ սէնէ տիւզիյէ ասլա հալէլ կէ-
 թիրմէտի. վէ պիր ճիւզի քէնտիյէ
 եարտըմ օլմագ իշին սալթ փազար-
 լարը սիւտ թաամընա դանաթ էտէր
 իտի: Մաղլըղընտա վէ խասթէլիյին-
 տէ ասլա էթ թաամը իսթիմալ իթ-

մէտի • վէ պալըդ պուլամատըղը հալ-
տէ ճիւղի էքմէք իլէ եախօտ սէպ-
ղէվաթ ըլա կէչինիրիտի : Վէնտի
իսթիրահաթընա պէշ սաաթտան զի-
եատէ պըրագմայուպ կէճէնին պագը
գալան վագըթլարընը իլմէ վէ տու-
այա սարֆ իտէր իտի : Չըպլագ թէ-
նինին իւղէրինէ սէրթ խարար կիյէր
իտի : Վասա հէրքէստէն իլէրի կի-
րիպ՝ հէփսինտէն սօղրա չըգար ըտը •
սուսլուղու ղայէթ խօշլանըր ըտը •
կէօնիւլ իլէ վէ ղահիրտէ ֆագըր ըտը •
վէ քէնտիյի տաիմ սէֆիլ կէօսթէ-
րիւր իտի : Պատարագ սէօյլէմէտէն
մուգատտէմ խոստովանանք օլուր •
վէ օ էօրֆիւլիւ խորհուրդա թէ-
տարիք իչին քիւլի վագըթ սարֆ
իթտիքտէն պաշգա պատարագ կէօ-
րէնլէրին ճէմիսինին տէ եիւրէյինի
եումշատըպ էօքիւր էօքիւր աղլա-
տաճագ գատար տախի կէնտիսի մու-
պալաղա կէօղ եաշը տէօգմէյէրէք
պատարագ սունամաղ ըտը :

Պունճա քէսքին րուհանի եար-

տըմլար ըլա վաաիզլիյին խըղմէթի
 պալասընա քէնտիյի թէրթիպ իթտի
 իսէ տէ, օնու տաՀա զիեատէ ֆէյ-
 զիեապ իթմէք իչին ախէր կէօնակէօն
 ֆաղիլէթի ճէսիմէլէրտէն մաստա,
 պիր տէ սաղ իթիքաթ ըլա եիւրէյի-
 նի դուվլէթլէնտիրտի, քի ալլահա-
 նի հիքմէթլէրէ քիւլլիէն հայրան
 օլուպ, վէ հասսէլէրինի զայպ իտիւպ՝
 հէմ քէնտիյի, հէմ աթալարընը
 վէ թաալլիւգաթընը, վէ հէմ պիւ-
 թիւն տիւնեայը ունուտուպ՝ տայիմ
 քէնտիյէ պէեան օլունան կէրչէք-
 լիքլէր իլէ մէշղուլ օլմագ իսթէր-
 իտի: Պիր մէթին ումուտա մալիք օլ-
 տու քի շէյթանըն հէր սըղընթըլը
 թէճրիւպէլէրինտէ, վէ պէզար ի-
 տիճի իվղալարընտա Վաւիթ փէյ-
 զամպէրին “ի խէպ րէ՛ր յոսսոյոյ, ի՛ն
 տաշէյից յաւիթան,” եանի՝ “սոմա
 ումիթ իւթիմ էա ըսպպի, պէնի ու-
 լանարլըմ,” քէլամլէրինի ճէսարէ-
 թի աղիմէ իլէ միւքէրրէր իտէր իտի:
 Վէ պիր կէօնէ Նլահ մուհապէթի

վէ գարտաշ մուհապէթի քէսպ իթ-
 միշ, վէ Վլահա պէնտ օլմուշուտու
 քի կէրէք օթուրտուղունտա, կէրէք
 եօլճուղուղունտա, կէրէք իլիմ թահ-
 սիլ իթտիյի վագըթտա, կէրէք մէմ-
 պէրտէ, վէ կէրէք մաաֆիճէ միւ-
 սահիպէթլէրտէ պիր տաքիքէ պիլէ
 եիւրէյինի Վլահտան պըրամաղ ը-
 տը: Ալէճէլէրի պաշա “հպէրէ բու-
 հալլըգ,” թապիր իթտիյի Վրիս-
 տոսունուն եարալարընտա էյլէնիպ՝
 չօղու տէֆա հարարէթինին շիտ-
 տէթ վէ քէսրէթինտէն “նէ Ս ին-
 ջէնցօ “հնի ինճիպմէի մ, “հնի ղայա
 իլմէ” մ, հաշա ճիհէնէնէ ղապէպ-
 լէնմէ, շինի “հնին հոպըրտան
 “հփիլճէնիէ հօլմէ, վէ նարի ճիհէն-
 նիէ հիգֆ օլմանաշ ճանլարըն աբու-
 “ընիպու էանլպ լու-լու-շմգ պանիս աս-
 հա էլլա պըր,” տէր իտի: Ս է թա-
 պիրի թէփտիլ իտիւպ՝ “պէնիս պլպ
 մուհապէլլիս. աշգընլա էանպըր պէնի.
 “էլլիլ-լէ-էփէնիս նարիէն լու-լու-շ-
 պուր էի-րէյի, չի Ս ինջէնցօ “հնին

Եւ զի «ի-պանօ օլուհի», տէյուլ իլավէ ի-
 տէր իտի: Ա ինջէնցօ տէրունինտէն
 Ալլահա տաիմ պիր սաղ մուհա-
 պէթ, վէ թաաճճիւպլիւ պիր էյ-
 լիք պիլիճիլիք կէօսթէրմէք գայ-
 տընտա օլուր իտի: Ալլահ տաիմ
 Ա ինջէնցօնուն պիւթիւն պիւթիւնէ
 Ալլահ մուհապէթի վէ գարտաշ մու-
 հապէթի աթէշի իլէ թուլթուլմուլ
 օլտուղունու պէեան իթմէք, վէ կէ-
 րէք լիսանընա, կէրէք սէսինէ, վէ
 կէրէք եիւրէյինէ գուվվէթ վիր-
 տիյինի իսպաթ վէ իզհար իթմէք
 իչին ճէմիյէթէ վաաղ վիրտիյի վա-
 գըթ պաշը իւզէրինտէ տիլ պիչի-
 մինտէ պիր ալէվ կէօրիւնմէսինի մու-
 րատ իթտի:

Իմտի՝ Ա ինջէնցօ պէյլէ գահ-
 րըմանճա ֆաղիլէթլէր իլէ քէնտիյի
 հաղըրլատըգտան վէ պէյիւքլէրի-
 նին էմրինէ իմթիսալէն տահա սար-
 կաւագ իքէն միւսթաքիլ վաիղլիք
 թաալիմլէրի՝ վէ պու խուսուսա իգ-
 թիղա իտէն Ալլահանի քիթապլէր-

տէ կէրէյի կիպի վուգուֆիյէէթ
 թահսիլ իսթիքտէն սողրա, արզու
 վէ հասրէթ իլէ բէսալէթ տէրէճէ-
 սինէ վասլ օլտու: Ա է միյ վէլի
 վաիզլիքտէ քէսպ իթտիյի՝ շան ու
 շէօհրէթէ պինսէն ուզագ մէսաֆէ-
 լէրտէն, վէ մահալի պաիտէլէրտէն
 բէվան օլուպ օնու տիյնէմէյէ օլ գա-
 տար ճէմիյէթլէր կէլիւրլէր իտի,
 քի Մլլահըն քէլամընը թէվզի իթ-
 մէք իչին էքսէրի քիլիսէլէրէ սըղ-
 մայուպ՝ եւ շէհիրին մէյտանլարը-
 նա, եւ տա սահրալարա չըգմաղա
 մէճպուր օլուր ուտու: () Լ էսնատէ
 եէտինճի Աղէմէս անտիպիտիանըն վէ-
 ֆաթընտան սողրա հալէֆէթ իտէն
 օնիւլլինճիւ Բէնէտիկտոստան Մվի-
 նեօնտա քէնտի սարայընա տաավէթ
 օլուպ՝ քէնտինին խոստովանահայրը,
 սարայընըն ուսթասը, վէ պաշ ա-
 պաշխարողահայր նասպ օլտու: Պու
 մէսնէթտէ իւլ սէնէ մէշուր օլտու
 իսէ տէ, օլ ասիրտէ քիլիսէյի շէ-
 բիֆի ինճիտէն շէտիտ ֆըրգանըն ա-

ճըսը , վէ տէֆ իթմէք արդիւսիւ
 եիւրէյինէ օլ գատար թէէսիր ի-
 տիւպ իշլէտի .քի .քէտէրինտէն պիր
 էօլիւմճիւ իլլէթտէն թութուլտու ,
 վէ սաղլըղընտան հէքիմլէր իւչ կիւն
 ումիտի .քաթի իտթիլէր : Անճագ
 Ա ինջէնցօ օ էսնատէ .քէնտի վիճու-
 տինին սահէթինի պիր թարաֆ ի-
 տիւպ՝ պու հասրէթ չէքտիյի պարը-
 շըգլըղըն իճրա օլմասը իչին Ալլահ
 աղիմիւշշան հաղրէթլէրինէ տիւրլիւ
 նիեաղլար իթմէքտէն , վէ խայրլը
 նիյեէթլէր գօմագտան ապլա ֆարիղ
 կէլմէղ իտի : Հիսուս տախի՝ մէլա-
 քէլէր վէ աղիղ Ֆրանչիսկոս , վէ
 Ղոմինիկոս փիրլէր մաայէթինտէ օ-
 լարագ օնա կէօրիւնիւպ աղ վագիթ-
 տէն օ ֆրըգանըն տէֆ օլաճաղընըն
 խապէրի իլէ օնու թէսէլլի իթտի .
 վէ աեաղա գալգըպ զայրէթի աղիմէ
 իլէ պիւթիւն տիւնեայէ վաաղ վիր-
 մէսինի , ճանլարը չէվիրմէսինի . վէ
 .քէնտի շէրէֆինի արթըրմաղա ճահտ
 իթմէսինի թէնպիհ վէ էմը իտէրէք

օնու տիւղէթտի . վէ հաղիմիք իլէ
 օնուն եիւղիւնիւ օգշաերայ կէօրիւն-
 մէղ օլտու : Ա է Ա ինջէնցօ տէրա-
 գէպ օ հիքմէթլի ըիսալէթէ պաշլա-
 մագ իչին Ղոմինիկոստան ըուսսաթ
 իսթէյիպ վէ չօգ թաճիղ իթտիքտէն
 սօղրա իղին ալըպ՝ իւք էվվէլ Ղվի-
 նեօնա , վէ պատէհու փիեատէճէ
 օրմանլարտան , գայալըգլարտան ,
 պաղլարտան , վէ ըրմագլարտան կէ-
 չէրէք ագլէ սըղմաղ պիր թարղ
 ըլա եիկիրմի իւչ սէնէտէն միւթէ-
 ճաուղ միւտտէթտէ պիւթիւն Ղվ-
 ըօփայը կէղիպ եիկիրմիտօգուղ փա-
 տիշահլըգ եէր տօլաշտը : Ղըրգիւչ
 սէնէ վաիղլիք իտիւպ՝ եիկիրմի պին
 վաաղ վերտի . վէ վաաղ իչինտէ
 հաալա գուլլանըլան ողջոյն քեզ
 մարիամ ըլա Ղզիղ պիքիրի սէ-
 լամլամագ ատէթինի իհտաս իթտի :
 Ղլլահ քէլամլարընը էջլէ պիր քէ-
 րամէթ իլէ թէքէլլիւմ իտէր իտի ,
 քի գըրգպինտէն զիեատէ նամը
 կիւնահքեարլար . վէ եիւղպինտէն

խարըճ քիշիլէրի թէօվալէ իսթիլ-
 ֆարէ կէթիրտի . գըրգ պին մըգ-
 տարը մուհամմէտի , արապ , վէ եա-
 հուտի տինէ չէվիրտի . վէ սալթ պիր
 վաազընտա ալթմըշ էվ եահուտիյի
 քէնտի պաթըլ տինլէրինի թէրգ
 իթմէյէ մէճպուր իթտի : Պունլարա
 տախի գանաաթ իթմէյուպ՝ արապ-
 լարըն , եահուտիլէրին վէ սաիր տին-
 սիզլէրին գաթօլլէքլէրտէն պիր պէլ-
 լի նիշան ըլա ֆէրգ վէ աերըտ օլ-
 մասընը փատիշահլար մաարիֆէթիյ-
 լէ էմր վէ ֆէրման իթտիրտի . քի
 եահուտիլէր հագգընա հաալա (օ
 թարաֆլարտա) պու շէյ տըգգաթ
 ըլա իճրա օլունմագտա տըր :

Աիւնտիւղիւն չէքտիյի պունճա
 զահմէթլէրտէն պաշգա , տահա զի-
 եատէ զաիֆլէնմէք իչին հէր կէճէ
 տէ գանլար ագըտընճանա գատար
 շէտիտ գամշըլանըր ըտը վէ պաազէն
 քէնտիսի պիմէճալ օլուպ պու խիզ-
 մէթի իճրա իտէմէտիկի հալտէ , քէն-
 տի թէվլապիլէրի մապէյնինտէ հան-

Կըսը քի տահա քէսքին վէ զարպ-
 լը գամչըլարսա, պու շէյին իճրա-
 սընը օնտան մաթլուպ իտէր իտի :
 Վէ պու զարպլը իսքէնճէտէն սօղ-
 րա, եա գուրու թահթա իւզէրին-
 տէ, եա ույղունսուզ վէ ալչազ եիւզ-
 սէք չուպուզ տէմէթլէրի իւզէրին-
 տէ, եախօտ գուրու եէր իւզէրին-
 տէ տիրլիքսիզ ճիւզի պիր ույգու-
 տան սօղրա, եինէ կէճէ վագթինտէ
 իհթիմամ ըլա սապահ տուասընա
 պաշլար ըտը : Վէ գայրըլարըն թէօվ-
 պէսինի քէնտի պիմանէնտ ճէֆա-
 լէրինին սէմէրէսի իլէ թաճլամազ
 իչին, նէ պալատէն ըուպասը իւզէ-
 րինէ եաղան պարանըն, նէ տէ ան-
 նընտան վէ վիճուտինտէն ագան
 թէրլէրին պիր տամլասընը պիլէ սիլ-
 մէզ իտի : Վէ Խնկիլթէրրանըն վէ
 Պրէթանեանըն էն շէտիտ սօուզլա-
 րընտա պիր տաքիքէ պիլէ աթէշէ
 եագլաշմըռ տէկիլ իտի : Պիր շէհիրէ
 եագլաշտըգտա էվվէլա տիզ չէօքիւպ
 քէնտիսինի սալթանաթ արզուսին-

տէն թախլիս իթմէք իչին Ալլահ
 թաալայէ “Տապուս-տիւ-տիւ-տիւ-տիւ
 պիւ-տիւ-տիւ, սաղմոսունու, եանի “Է-տի
 րապուի պէյլէ պիւլէ, իլլա “Է-տիւ-տիւ
 պիւ-տիւ-տիւ շէրէֆի իչին, տէյէրէք
 սրճագլղդ իլէ պիր գաչ տէֆա պու
 տուայը միւքէրէր իթմէտիքճէ օ
 շէհիրէ կիրմէզ իտի: Ալ է ճէմիյէ-
 թէ (քի էքսէրի օթուղ պինտէն ալթ-
 մըշ պինէ գատար պալիղ օլուրու-
 տու) վաազ վիրմէք իչին մէմպէրէ
 չըգմագտան մուգատտէմ, տայմա
 չալկըլար ըլա էվվէլա պիր ճայնաւոր
 պատարագ իտէր, վէ վաաղընը պի-
 թիրտիքտէն սօղրա հէր նէրէտէ օ
 լուրսա, պիր չան չէքտիրիպ եարըմ
 սաաթ մըգտարը սալթ սուրը խաչըն
 նիշանը իլէ հէր տիւրլիւ խասթէ վէ
 պիմարլարա շիֆա վիրմէք, վէ պա-
 տէհու խոստովանանքա օթուրմագ
 միւթատը իտի: Իմտի՝ եա՛ ճիւղի
 պիր պալղդ իլէ, եա՛ օթուղ իլէ,
 եա՛ տա արգասընտա միւտէմ էքսիք
 օլմայան իւչ տէօթ պինտէն թէ-

Ճառուղ քիշիկերին արթան թաամը
 իլէ պիր մըգտար գուվլէթ ալըպ
 աղշամ ժամընը տա թէքմիլ իթ-
 տիքտէն սօղըա թէքրար խասթա չա-
 նընը չէքտիրիպ ճիւմէսինէ տէ շի-
 ֆա վիրտիքտէն սօղըա, կիւնիւն պա-
 գըսընը՝ քիւսմիւշէրի պարըշտը-
 մաղա, տէրթլիկերի թէսէլլի իթ-
 մէյէ, թէօվպէքեարլարը տիյնէ-
 մէյէ վէ թաալիմ իթմէյէ սարֆ ի-
 տէր իտի: Ա է վէֆաթընա գատար
 պու հիքմէթլի ուսուլինի ասլա թէփ-
 տիլ իթմէտի:

Ե իմտի՝ ա՛ սէվկիւլիւ գարտաշ
 պու իթիշամը Ա ինջէնցօնուն պի-
 մանէնտ դայրէթինէ, վէ տին պա-
 պընտա իզհար իթտիյի պունճա նի-
 հայէթսիզ զահմէթլէրինէ մուգա-
 պիլ Վ. րիստոս օնա ճէննէթ իհթի-
 շամընը, ինսանլարտան նայիլ օլտու-
 դու շէրէֆի, միւճիւղաթլար իհսա-
 նընը, վէ քէրամէթլի պատկերլէ-
 րինէ տախի իզզէթ վէ իգրամը իհ-
 սան իթտիյինէ քիմ պահանէ պուլա

պիլիբր: Չունքի Վրիստոս պիննէվս
 կէջտէն ինիպ՝ օնու քէնտիյէ մահ-
 սուս րէսուլ թաին իթտի: Վէ քի-
 լիսէսինի օնա թէսլիմ իթտի: Մըղ
 պիլիբր օնու թէսէլլի իթմէք իչին,
 վէ շէյթանըն իվղալէրինէ դարշը
 գոյուպ՝ պիլիբրլիյի միւտէմ սաղլա-
 մասընը թէնպիհ իթմէք իչին նիչէ
 տէֆա մէլաքէլէր իլէ կէօրիւնտիւ,
 վէ օտասընտա օլան պիլ թասպիլին-
 տէն դաչ տէֆա սէօհպէթ իթտի,
 քի հաալալ ալէնցատա իզզէթլէնիլ:
 Վէնտի փիլի Ղոմինիկոս դաչ տէ-
 ֆա օնա զիւարէթ իտիւպ՝ րէ-
 սալէթին խայրը խըզմէթինի պաշ
 իթմէյէ դայրէթ վիւրէրէք պու շէյին
 ալլահըն շէրէֆինէ, ինսանլարըն
 մէնֆաաթը ազիմէսինէ ճէննէթին
 շաղըղ վէ մէսէրրէթինէ, վէ մութ-
 լուլուգտա քէնտիյէ պէրապէր օլմա-
 սընա սէպէպի միւստաքիլ օլաճա-
 ղընը իֆատէ իյլէտի: Պունտան
 դաթի նաղար քիլիսէնին վէ ամմէնին
 ինտինտէ պիլ կէօնէ իթիպար վէ

շէրէֆ քէսպ իմ միշ իտի, քի օն իւ-
 չիննճիւ Բենեդիկտոստան պալա-
 տէ մէզգուր մէսնէթլէր իլէ միւ-
 շէրրէֆ օլտուգտան սօղրա, Սա-
 լէնցանա, վէ Վէրիտայա փիսքօփօս
 վէ քարտինալ պիլէ ինթիսապ օլ-
 մուշ իքէն, ալչադ կէօնիւլ իլէ քէն-
 տի հալինտէ, վէ դարընտաշլարընըն
 ֆայտէսինէ չալըշարադ եաշամագ ի-
 չին պիր տիւրլիւ դապուլ իմ մէտի:
 Սէֆաթընտան սօղրա օտասը տուա
 եէրի օլտու. վէ պէշինճի Պիոս փա-
 փըն վէքիլի Մէսսանտրինօ քարտի-
 նալտան, թօլէտօ եպիսկոպոսուն-
 տան, Սպանիա փատիշահլարը ա-
 ղիզ Ղուտումիկոստան վէ Պէրդրան-
 տոստան, վէ պէրտէվամ ճէմիի քա-
 թօլէքլէրտէն մուհապէթ իլէ իզ-
 դէթլէնտի: Բօսթանցա մէճլիսին-
 տէ չօդ իթիպար կէօրտիւ, պու ա-
 ղիզին սէմափի վարդապետութիուն-
 տան նէչէ խապէրլէր սիվալ իթտի-
 լէր, քի տուա իլէ հէր պիրինին ճէ-
 վապընը վիրտի: Սէ պէշինճի Սար-

տինոսուն ազիզ Պետրոս առաքեալա
 Հալէֆէթ իթտիյինի կէօրտիւքտէ, օլ
 դատար արզու իթտիյի վէ չալըշպ
 թէր տէօգտիւյիւ պարըշըզլըզ թէք-
 միլ իճրա օլտուղու իչին թէշէքքիւ-
 րէն, Ալլահա պիր մէթիհ օգուտու :
 Արաիօնա փատիշահը Արտինոս,
 պու ազիզէ օլան քէմալի մուհապէթ
 վէ րասպէթինտէն, քէնտի մէմալի-
 քինտէ տախի վաազ վիրմէսի իչին
 տաավէթ իթտի : Ա է էհլի Ա իօլան-
 թէ սուլթան քէնտիյէ խոստովա-
 նահայր թաաեին իթտի : Ա է տէօր-
 տիւնճիւ Հէնրիկոս տախի Անկիւ-
 թէրրայա թէշրիֆինի նիեազ իթ-
 տի, վէ պու ազիզին տուասը իլէ
 քէնտի տէվլէթինէ արզու իթտիյի
 վարիսէ մալիք օլտու : Ա է Քաս-
 թիլիա պէյի Փէրտինանտոստան
 տախի չօգ իթիպար կէօրտիւ, հաթ-
 թա օլ էսնատէ հագդը շէրի իլէ հա-
 լէֆի օլմայան Արաիօնա տէվլէթի
 հագդընտա Արաիօնանըն, Քատա-
 լօնեանըն, վէ Ա ալէնցանըն ալիմ

Փիսքօիօսլէրի վէ վարդապետլէրի
մապէյնինտէ օթուղ կիւն մըգտարը
սըգը թէֆթիշ վէ թէֆէխսիւս օլ-
տուղտան սօղրա “Ա ինքնեյօնու-ն բեյ
վէ լեպուրէ հէր խոսոսապա Բագ-
պուլ-Բու-Բու պո-ր,” տէյու մէճլիսին
վիրտիյի սէնէտէ կէօրէ , գարար
տաստէսի պու աղիղին բէյինէ վէ
տէօնմէղ սիճիլինէ իհալէ օլտուղ-
տա , մէրսում Պէրտինանտոսու փա-
տիշահ նասպ իթտի : Ա է պիր տէ-
ֆա Պարէլլօնաեա եագլաշտըգտա ,
Սարտինոս փատիշահ օնու գարշը-
լայան պէյիւղլէրին վէ ճէմիյե-
թին շագլըղընը կէօրիւպ՝ վէ թաաճ-
ճիւպ իտիւպ՝ “Համա ու “Էմալէր օլ-
տու-ն լըլահա , չի կերէ հէրմէլէ վապ-
լէրէ եւ վէ կերէ պալլէնէ եւ ելէ-
պարա վէ հէրմէլէ պո- գապար շայ-
եալէ օլտու Ա ինքնեյօնու “Էմալէ վէ
Եղլէլէլէյե հէր չէլի ել-բէյիէ եւ
համ վէ հարէհէլ վերեյօր,” տէտի :

Սէշհուր շէհրլէրէ կիրէճէք
օլտուղտա , Փափըն Էլլիլէրինէ մահ-

սուս օլան մուամէլէ վէ իլթիֆաթ
 ըլա՝ փիւքօիօսլար վէպէյլէր ճիպին-
 լիք թուլթարադ ախէր քահանայար
 խաչ ալէմլէր վէ մասուլքլար ըլա
 թապուր իտէրէք . շէհիրին ճէմի քի-
 պարլարը վէ էհլի տիվանլարը ըէսմի
 ըուպալարը վէ գընաֆէթլէրի իլէ,
 էսնաֆ թաիֆէսի աչըդ պայրագլար
 ըլա, ազիզ շէրէֆի իլէ օգուեարագ
 քիլիսէյէ գատար կէթիրիրլէր իտի :
 Ա է ըուպասընա եագլաշմագ, տէսթի
 շէրիֆինի պուս իթմէք, էսպապընըն
 փարչասընը քէսմէք իշին էթրաֆը-
 նը գուշատան խալգըն քէսրէթին-
 տէն սըգընտը չէքիպ թաճիզ օլմա-
 սըն տէյու պիր թագըմ ասըլզատէ
 քիշիլէր պիր էմին թարզըլա մուհա-
 ֆազա իտիւպ կէօթիւրիւրլէր իտի :
 Թապիաթըն վիրկիլէրինտէ տախի
 մէշուր ուտու ազիզ Ա ինջէնցօ .
 զիրա սաղ վէ ույղու՛ն պիր վիճուտէ
 մալիք իտի . պօյ պօս քէմալինտէ .
 սաչը սարը . աննը կէնիշ վէ վա-
 գարը . կէօղլէրի սիեահ . կիւլէճ վէ

կիւղէլ իտի . լէ՛հճէսի պէեազ իւ-
ղէրինէ եէր եէր կիւղէլ կիւլ ըէն-
կի սաչըլմըշ օլուպ՝ քէնտինի հէմ
կիւղէլ հէմ սէվիմլի իտէր իտի :
Թէքէլլիւմ իթմէք միւսթաքիլ քէն-
տույէ տատի հագ օլուպ , թաւրը
թարզը վէ տաւրանըշը ույղուն վէ
քաթի իտի : Սէտասը տախի ախէր
հալլէրինէ մութապըդ պէտխույլարա
դարշը սէյլէտիյինտէ տիք վէ քէս-
քին , աղիղլէրին իթիշամընը նագլ
իթմէտէ հաղիմ վէ թաթլը . Յի-
սուս էֆէնտիմիղին ճէֆալարընը , վէ
Մստուածածինին աճըլարընը թաա-
րիֆ իթմէտէ տախի եասլը վէ թէփ-
րէտիճի իտի : Նիհայէթ զանն ի-
տէրսին քի , ալլահտան մահսուս
վաիղլիք վէ ճանլարը սէլամէթէ չը-
դարմագ խըղմէթի ճէլիլէսի իչին
խալդ օլմուշ , վէ պու խուսուս իչին
տախի պիհատտ վէ պիշոււմար վէ
թապիաթ հալինտէն խարըճ նիմէթ-
լէր վէ քերէմլէր իլէ տօնանմըշ
ըտը : Վիսանլարըն փէշքէշինէ տա-

խի իշխտիլմէտիք պիր թարղ ըւա
 մալիք իտի, քի ասըւ վալէնցա լի-
 սանընտա սէօյլէտիկինի, ֆրանսըղ-
 լար, նէմցէլէր, արապլար, եահու-
 տիլէր, վէ թալիանլար քէնտի լի-
 սանլարընտա սէօյլէնիեօր կիպի ան-
 նարլար ըտը : Վաթի նաղար օլ
 գատար մահալի պաիտէլէրտէն իշխ-
 տիլիր իտի սէօյլէտիյի քի, պիր տէ-
 ֆա Վ ալէնցատա վաաղ վերիր իքէն
 եիկիրմի տէօրթ միլ ուղագ Վ ալտի-
 նեա նամ մահալտէ պիր կրօնաւոր
 թէքմիլէն տիյնէտի : Վ է պիր ախէր
 գարը՝ Մլիքանթէ իսմիյլէ մէշհուր
 ալթմըշ միլ մէսաֆէսի օլան պիր մա-
 հալտէն փէք եաղընտա կիպի օնու-
 տիյնէմէկէ օլան հասրէթինէ նաիլ
 օլտու : Պու ճիւմլէտէն պաշգա, հապ
 թաալա մէղգուր Վ ինջէնցօնուն սէ-
 տասընա պիր տէ էօրֆ վէ կիւրիւլ-
 թիւ ինայէթ իթմիշ իտի քի, պիր
 տէֆա թօլօսա շէհրինին պիր աչըդ
 սահրասընտա «Մլիք Դեւլէտի Ի Գա-
 րուստան», եանի՝ «Վճօլէլէր շէրեւի»

Ինչպէս, քելամլարընը հօյլէ պիր
 աճախալ շիտտէթ վէ կիւրիւլթիւ իլէ
 սէօյլէտի քի, օթուղ պինտէն թէ-
 ճառուղ տիյնէյէն քիշիլէրին նութ-
 գու թութուլուպ հօլիւ կիպի եերէ
 փէրս օլտուլար, վէ պու աղիղին հիմ-
 մէթի օլմատըգճա քէնտիլիքէրին-
 տէն դալգամատըլար: Հաթթա ա-
 զիղ Մնտոնինոսուն վիրտիյի խապէ-
 րէ կէօրէ, տիյնէյէնլէր տախի գօր-
 գուտան քէնտիլէրինի զայպ իտիւպ
 աղիղին պաշընա մէլաքէլէր քէօմէ-
 սինին թաճ եամիտըղընը կէօրմիւշլէր
 իտի: Ա է մէլայիք կիպի տէ կէօր-
 տիւլէր տիսէմ, պիր թարիքտէն
 հագ տըր, զիրա յայտնութիւն քի-
 թապընտաքի Մլահըն սօն շէրիա-
 թընըն խապէրինի վիրմէք իչին կէօյ-
 տէ ուչան մէլաիքէ պէյլէրիմ տէյու-
 քէնտիսի Փահր իտէրէք սէօյլէմիշ
 իտի: Ա է Ֆիլ վաղը Սալամանք շէհ-
 րինտէ վաաղ վիրիւր իքէն «Ալէն յայպ-
 նուլիւն ինտապընպա պէր օլտանն
 Պէլաի Ե. վէ հիւր պոս «հօպէ-մէ

Եկեմք Եկեմք Եկեմք Եկեմք. շին-
 ար՝ սուրբ Պօղոս գաղութացիացի արք
 գաղ շին Տեղաբնակացի արք Տեղեկե
 Կեօկեօրեօր, Կեօկեօր Կեօկեօր Կեօկեօր
 Կեօկեօր. շին Տեղեկե արքեպիսկոպոս Կե-
 օկեօրեօր շին արքեպիսկոպոս արքեպիսկոպոս
 արքեպիսկոպոս Կեօկեօրեօր Կեօկեօրեօր Կեօկեօրեօր,
 տե-
 տի : Պատկհոս տիպնէյէնէրտէն չօգ-
 լարը թտաճճիւպ իլէ գօշտուլար, վէ
 մէյեթիմ մէյգգուրէ րասթ կէլիպ՝ մէմ-
 պէրին Կօնիւնէ կէթիւրտիլէր : Սէճ-
 մուի հալգ շաշըրմըշ պէրլէտիքլէրի
 եէրտէ պու աղիզ՝ սէտաի աղիմէ իլէ
 “Պալգ արքար, Լաւհըն Եօնէ, Կե
 արք ճէմաթաթ արքեպիսկոպոս Կեօկեօրեօր
 Կեօկեօր, տէտիպնտէ, տէր աղէպ տիւրի-
 լիպ՝ ամաղի պիւլէնտ իլէ “Սէն Եօն-
 Եօն-Եօն շին արքեպիսկոպոս Կեօկեօրեօր
 Կեօկեօր Կեօկեօր, տէյու ճէվապ վիւրտի :
 () Լ վաղրթ աղիզ Ս ինջէնցօ սիւա-
 լի արթըրըպ՝ սալթ Լաւհըն գուտ-
 րէթինէ մահսուս օլան Կօմիւրիւն
 վէ Կօլիւմիւն քէնտիսի միւնանճըսը
 կիպի “Սօլէյէն Եօն-Եօն, Եօն-Եօն

Ի՞նչ, տէ՛յի օնա սիւալ իժտի. վէ
 եաշամաղա օլան արզիւսիւնիւ կէօ-
 րիւա՛ վաֆիր սէնէլէր տա՜հա տիւ-
 նեա իւղէրինտէ եաշամագ ինամ
 իժտի: Փէյղամպէրլիք փէշքէշիլէ
 տախի տօնանմըշ ըտը պու աղիզ:
 Օ՛խրա Վսաթիվա շէհրինտէ՛ գու-
 ճաղընտա չօճուղուլա պիր գարը
 կէօրիւա՛ “Աս-հապէլէ իւն կէօլէլէ պ-
 չօճուղու- Բ-հապէլէ իւն կէօլէլէ Ժ,
 օ Ժաթ օլու-պ Գա պէնի պէլլէր սըրա-
 սընա կէշիւնիւն,” տէտի: Ա՛ է եինէ
 չօճուգ մէղքիւրա պիրաղ պէջիւ-
 տիւքտէն սօղրա զիւհարէթ իտիւա՛
 վէ էլինի պուս իտիւա՛ օ գուլթու
 փէյղամպէրլիյի միւքէրրէր իժտի:
 “() Գու-լ էյի Ժիւնիւն օլ, իւն էօյրէն
 Ժ Ժաթ օլու-պ Գա վագաթ իւն պէնի
 պէլլէր սըրասընա կէշիւնիւն,” տէյէ-
 րէք: Ա՛ է Ֆիլ վագը սօղրա օ չօճուգ
 իւլլիւնճիւ Ալիստոս փափ օլտու.
 վէ Ա՛ ինջէնցօյու աղիզլէրին գուլթու
 սըրասընա գայտ իժտի: Պուստան
 պաշգա քէնտի չօճուղուղու միւտ-

քէմալի, հէօքիւմէթինտէն նաշի,
սալթ պիր էօրֆիւլիւ սէսի, ֆա-
դաթ պիր պուլունմասը օնլարը ճի-
հէննէմէ գօվմաղա քեաֆի իտի:
Խլէթէր վէ մարաղլար իւղէրինէ
օլան հէօքիւմէթի տախի աճախպ
իտի: Տահա տօգուղ եաշընտա իքէն
քէնտի վաթանը Վ ալէնցա շէհրին-
տէքի օլան ճէմի խասթէլէրէ սալթ
պիր խաչ նիշանը ըլա շիֆա վերիր
իտի, պու պիր գուտրէթ իտի քի,
հէմ պիւթիւն էօմրիւնիւն միւտտէ-
թինտէ գուլլանտը, հէմ տախի հէր
նէ գատար աղըր, թէհլէքէլի վէ ա-
տէթտէն խարըճ խասթէլիք օլուրսա
օլսուն, ճիւմլէսինէ տէ սաղլըգ վէ
շիֆա վերմէյէ միւգթէտիր պիր ա-
ղիզ թապիպ իթիպարընա նաիլ իթ-
տի Վ ինջէնցօյու:

Պու աղիզտէ այգըրը հիքմէթ-
լէր վէ միւճիւղաթլար իշլէմէյէ օլան
գուտրէթ օլ գատար թաաճճիւպլիւ
տիւր քի, հէման պայաղըճա պիր
նըսըֆ հէր շէյէ գատըրլըղա մա-

լիք տիր զանն օլունուր : () Հիք-
մէթլէրին քի պաաղը միւճիւղաթ
թարիքինտէն տէ խարրճ օլանլարընը
մուխթասարճանագլ իտէլիմ : Աղիղ
Անտոնինոսուն քէնտի հիքէայէսին-
տէ կէօսթէրտիկի հիսապա կէօրէ ,
դըրգտան թէճաուղ ճէնագէլէրի
գըրամէ իթտիրտի : Պունլարըն քի
լիքիսի տահա տօգուղ եաշընտա սա-
պի չօճուղ իքէն վագը օլուպ՝ ամմէի
թաաճճիւպտէ գօտուլար : Այլվէլ-
քի՝ քէնտի պիր հօճատաշը չօճուկ
իտի , քի քէնտի միւթատէ իւղրէ
պէրապէր մէրսումու ալըպ մէթէպէ
կէօթիւրմէք իչին պիր կիւն ուղրա-
տըգտա , աղլաեան վալիտէսինտէն
չօճուղուն վէֆաթընըն խապէրինի
ալտը իսէ , տօղրու մէրտիվէնտէն
եօգարը չըգըպ , մէղարէ կէօթիւր-
մէյէ թէրթիպ օլունան թէնինի
կէօրտիւքտէ , մուհապէթտէն թահ-
րիք օլուպ Քրիստոս էֆէնտիմիղին
աւետարանտա զիքր օլան գըղա իթ-
տիյի կիպի , պու տա հէր քէսին

Հոգուրունտա դավի իթիգատ ըլա
 օնուն սաղ էլինտէն թութուպ
 “Վալք Ռէլէպէ իթիլէն, տէյէրէք,
 սայքի յայտնութիւն տաքի “Ունի
 պիտիան հաւո, եանի “Ու Էթալէն
 անահապարարը պէնի Էթիթի
 (յայտ. Խ. 18:) Փէհվասընճա տէր-
 ադէպ օնու տիրիլթաի:

Իքինճիսի տախի քէզալիք, Հէմ
 իքի միւճիւղաթ ըլա, Հէմ տահա
 խարըճ պիր թարղ ըլա վադը օւ-
 տու: Իմտի ախէր հօճատաշարըն-
 տան պաաղըլարը պալատա մէզ-
 գուր չօճուղուն գրեամէ օլմասընա
 իթիմատ իթմէյուպ՝ օնուն թահ-
 քիք աղիղլիյինի թէճրիւպէ իթմէք
 սէվտասըյլա, իչէրինտէն պիրինին
 սուրէթա էօլմէսինէ միւթթէֆիքէն
 գարար վիրտիլէր: Ու է վազաա օնու
 եէրին իւզէրինէ միհման պըրադըպ
 խիլաֆ աղլամալար վէ ըչըրըգլար
 ըլա Ու ինջէնցօտան սաղլըգ տիլէ-
 մէյէ կէլտիլէր: Ընճագ Ու ինջէնցօ
 Ըլահըն նուրու իլէ պու հիլէյի

աննայրայ՝ « Զագրգալն Էապլգ Զօճո-
ղա, չի սկս առաքելն Էօլմեշ Գրէառ
Իսիյօրսոսնուս . Վէ օ սահնհ օլարագ
Էօլմ Իսիւր, տէտի : Զէր նէ դա-
տար պու սէօհպէթէ կիւլիւվէրտի-
լէր իսէ տէ, էզճիւմլէ Զօճուղու գալ-
տըրմաղա վարրայ՝ ճանսըղ, սօու-
մուշ, վէ ճէնաղէ պուլտուղլարըն-
տա դայէթ գօրգուպ վէ ալթիւսթ
օլուպ՝ աղլաեարագ Վ ինջէնցօտան
գապահաթլարընըն ափվընը, վէ սէ-
ֆիլ Զօճուղուն էօմրիւնիւ տիլէմէյէ
պաշլատըլար : () Լ վագըթ Վ ին-
ջէնցօ տախի միւճիւղաթ ըլա էօլ-
տիւրտիւյիւ կիպի միւճիւղաթ ըլա
տախի տիրիլթտի : Վ է Լ, ղիսէնին՝
էվլատընը տիրիլթտիյի գարը կիպի
« Զայսն ծանէայ, պէ այր Լ սպոս-
ն Էոս՝ Է Բան, Իսիւսն ի չոսն
Բէրանի ճշարիս Էն, Էանի՝ « Պոսն-
պան Լանըլար Լ լաւն ապէթ օլար-
ղոսնու, Վէ « Էօլմեիսիւն Լ լաւն չէ-
լաւն Իսիւր, տէմէյէ օնլարը մէճպուր
իլթտի :

Պոլ աղիղին միւլթիւլիւզ վէ
 իթաթաթա օլան հաղըրլըղընը վէ
 թէքմիլ աղիղլիյինի թէճըրիւպէ իթ-
 մէք իչին, քէնտի մանասթըրընըն
 պիր պաշ փափաղը պիր տահա միւ-
 ճիւղաթ իթմէմէյի աղիղ Վ ինջէն-
 ցոյա միւսթաղիլէն եասագ իթտի :
 Վ է միւշարիլէյհ տախի ալչագ կէօ-
 նիւլ իլէ պոլ սէօղէ իթաթա իտիւպ
 իճրասընը տախի իթմէտէ իտի : Են-
 ճագ պիր կիւն մանասթըրընտան
 չըգըպ շէհիրին պիր սօգաղընտան
 կէչէր իքէն, պիր սէֆիլ տիվար-
 ճընըն պիր եիւքսէք պինատան տիւ-
 շէր իքէն “Վճան Վ ինջէնցօ փէպէր,
 Եաթթընթա Եէլէշ պայ օլոյօրոմ,
 տէյոլ իթիմատ ըլա քէնտիյի չա-
 ղըրտըղըն կէօրիւնճէղ, ատէթի օլան
 մէրհամէթտէն թէփրէնիպ “Վ Էն հա-
 նասլըրա Կէօնիւպ պաշ փափաղընտան
 Տիւճ իւպալ իլէմէյէ վէ սէնի Էօթիւ-
 նիւ ինչլա իլէմէյէ բոնասլ ալլէմճալա
 Գաթաթ Էյլէն չի Գոթլուրա պիլլէյի,
 Եօլա Եաթթաթ. պիրա պաշ փափաղըն

[illegible]

Սաննէս շէհրինտէն պիր դա-
տընճըգ տիւնեայա պիր էվլատ կէ-
թիրտիքտէն սօղրա, մասսուամուն
էհճէսի էսմէրլիքտէ քէնտի արապ
եհսիրլէրինէ զիւստէ պէյղէր օլ-
մասը հասէպիյլէ արապ մէրսում-
տան հասըլ օլմուշ զիւհմի ֆասի-
տէսիյլէ պու գատընճըգ պիր զի-

նաքեար միսալի քէնտի զէվճէսին-
 տէն թէլէֆ օլունմագ մուսաթա-
 րասընտա իքէն . պիրաղ եիւրէյի-
 նին թէսէլլիսի , վէ էօմրիւնիւն խե-
 լասը իշին աղիզ Վ ինջէնցօյու չա-
 ղըրթար : Դամտի՝ պու աղիւլ՝ քրիս-
 տիանճա վաֆիր նիզա իթտիքտէն
 սօղրա , ագըպէթ պու ինատճը ատէ-
 մի իրթէսի կիւն քէնտի զէվճէսի ,
 սիւտանասը , վէ չօճուղու իլէ պէ-
 րապէր քէնտի վաաղընա կէլմէյէ
 գանտըրտը : Վ է օրատա պիր աղիւմ
 ղայրէթ իլէ թախմին կիւնահը իւ-
 ղէրինէ լաղըմընա կէօրէ եիւրիւ-
 տիւքտէն սօղրա , չօճուղուն գուն-
 տաղընը չէօղտիւրիւպ : “²” Իսուս
 Վ Բրիսպոստան իսմէնէ տէտղա՝ Գալլա ,
 Էթիւս - վէ պո - ճէթիլէլլին իշնիպէ
 էօլ Քիւրիլլին պոլլ , տէյիւ էմր
 իթտի : Պիսուչ չօճուղ անիտէ պիւ-
 մէճալ աեաղլարը իւղէրինէ գալգըպ՝
 ալթմըշ պինտէն ղիեատէ ասքէրին
 մապէյնինտէ եիւրիւմէյէ պաշլատը ,
 վէ չապիւրճագ փէտէրինէ եէրիշիպ ,

վէ նազիք էլէրի իլէ օնուն բուպա-
 սընտան թութուպ ազիզէ տօղրու
 պագմաղա պաշլատը: () Լ վագըթ
 Ս ինջէնցօ եիւճէ սէս իլէ “Լ” օղու-
 էօլ Քէրէրի օ հո- րո-ր, տէյու
 սիւալ իթտի իսէ նազիք մաասում
 տախի, “Լ” վէլէլէ պո- րո-ր, տէյու
 ճէվապ վիրտի: Ս է պէյլէ պիր
 հիքմէթլի վէ միւճիւղաթլը ֆէնտ-
 տէն սօղրա, եինէ գունտաղընա
 սարտըրըպ՝ վէ քէնտի օրհնութիւնու
 իլէ պէեազ վէ գըրմըղը բէնկէ թէփ-
 տիլ իտիւպ՝ պարըշան վէ սէվինճ-
 լէրինտէն աղլաեան աթալարընա օ-
 նու թէսլիմ իթտի:

Եկնի թաաճճիւպլէրէ հաղըր
 օլ օգուեան դարտաշ: Պիր կիւն
 ազիզ Ս ինջէնցօ Ս պէնցատա վաազ
 վերիր իքէն տիյնէյէնլէրին իչինտէ
 մէմպէրտէն պիր դապահաթլը քիմ-
 սէ կէօրտիւ, վէ վաաղընը թէքմիլ
 իթտիքտէն սօղրա, խաֆիճէ օնու
 չաղըրըպ՝ մուհապէթ իլէ “Լ” օղու-
 Լ. Լահըն պանա պէեա իլ-րէնէ կէօրէ

պիւրիւն չի սէն խաշնճա զէ խաշնճա
 չէնարի լաալէի-նարէն պիւրիւնի Եօլիւ-ր-
 արիւն, զէ շնարկէ Գապար արտի լէօլ-
 ու խաշնճա Ելիւնարի. խաշնճա պաշնճա
 կէլէճէ. Լաալէն խաշնճա Գա-
 լա-լա-լ Ելիւն լէօլ-լի լէօլ-լի նաալ-
 հալ զիւրիւն սաաա, տէտի իսէ տէ,
 Գապաճաթ սաճիպի ինքեար իտիւպ
 պրրադար կիթտի :

Ա Գիւր սէնէլէրտէն սօղրա ա-
 զիզ Ա ինջէնցօ թէքրար պիր ախեր
 մէմէքէթտէ, Ելինտէ եաղլըգ ի-
 չինտէ պիր գուղու քէլէսի իլէ գա-
 սապ տիւքեանընտան կէլիւ իքէն,
 պունա րասթ կէլիպ օ վազթէ գա-
 տար աճը իլէ քաճանայա իթրաֆ
 օլմամը օլտուղու օ պէօեիւք Գապա-
 ճաթընը թէքրար օնուն խաթըր-
 նա պրրադար իսէ տախի, մէրսում
 կիւնաճքեար եինէ ինատընտա իզրար
 իտիւպ թէքրար ինքեար իթմէյէ ու-
 թանմատը : () Լ վազթէ ազիզ Ա ին-
 ջէնցօ կիւնաճսրղճա խըրսլանըպ
 “Լաղլըղն իլիւնարի նէ արիւ,” տէյու

սիւալ իթտի : Ս է օ՝ «Պիւ Գուլ-
 Բելէսի», տէյու ճէվապ վիրինճէզ
 Ս ինջէնցօ «Լ չ Կապ Դէ Բելէսի
 Էօրէճէսի», տէտի : Ս է Տագըգաթ
 օնու աչարղընտա նէ պագարսըն
 գուղու քէլէսի եէրինէ էօլտիւր-
 միւշ օլտուղու ագրապասընըն եէնի
 քէսիլմիշ կիպի սըճագ գանլարը
 ագան քէլէսինի կէօրտիւյիւ կիպի
 ղիւատէսիյէ գօրգուպ վէ նատիմ
 օլուպ՝ աղիղին աեաղլարընա գա-
 փանտը, վէ օ գապահաթը աղիմէ-
 սինի խոստովանանք օլուպ խէլաս
 պուլտու :

Լ ղիզ Ս ինջէնցօ ամմէնին մաա-
 լումի օլան նամը վէ քաթի ումիտ
 օլմուշ պիր կիւնաքեար գարըյը
 թէօլպէյէ կէթիրմէք իչին նէ գա-
 տար ճահտ վէ ղայրէթ իթտի իսէ,
 ճէմիսի պիհուտէ վէ թէյի օլտու
 մէրսումէնին Տագըգընա : Իմտի՝ Ս ին-
 ջէնցօ տախի ախէր թարգըլա օնու
 ճէվիրմէքտէն ումիտինի գաթի ի-
 տիւպ՝ էն նիհայէթ Լ լաճըն ափիլ

ի թախիսնի սահիհ վատ խտերէք, զնա
 խօշամէտիլիք կէօսթերմէյիլէ “Ոչկեր
 «էնին իննահարանն ամօլլէն էապլլէ
 ինօյաքն ինպիւրէն «էն իննահարանն օլուպ
 ինօլլէն իննահարանն», տէյու սիւալ
 ի թախի: Սէ օ սէֆիլ պիւհարէ թիթ-
 րէյէրէք վէ կէօղ եաշը տէօքէրէք,
 էկէր պու շէյ վագը օլուր իսէ Մէ-
 լահա տէօնէճէյինի աղնաթաղ: (Ո)Լ
 վագըթ աղիղ Սէ իննահարանն տէրագէպ
 պիր քեաղըտ՝ ալըպ՝ “Պիւրրուրէնն
 Սէ իննահարանն պու իննահարանն գարանն
 իննահարանն ամօլլէն վէրէն ին-
 նահարանն իննահարանն «էն իննահարանն
 իննահարանն իննահարանն», տէյու թահ-
 րիր ի թախի: Սէ քեաղըտը տիւրիւպ
 փէնճէրէտէն տըշարը համայա աթ-
 տըղընտա, չօղ կէչմէտէն եինէ քեա-
 ղըտ օտայա նիղուլ ի թախի: Մէ ա-
 տէթտէն խարըճ հիքմէթ, քի հիւ
 պիր աղիղին հագգընա իշիտիլմիշ
 վէ օղունմուշ տէկիլ. ահա աղիղ
 Սէ իննահարանն իննահարանն օլունան ալա-
 հանի գուտրէթ քի “Օղ տըյալիկէն”

յերկրի եղևնի արշալէտը յերկինս,, եա-
 նի “Ահա եղևնիս և չօգտի-յի-ն ինչ-
 փե փե չօգտի-յի-ն օլսո-ն,, լաֆղը
 պու աղիղին իւղէրինտէ թէքմիլէն
 իճրա օլտու : Օ իրա օ քեաղըտը
 աչըպ գըրաաթ իթտի, քի “Պիւ
 Անհաւան-բէ երրորդ-ն-ն, պիւլի
 եղևնի 11 ինչէնցօն-ն իսկընը իօշ
 ին-նի ինչն իշարէն օլս-նան ին-նա-ն-ն
 Գարայա ճէթ ին-նա-ն-ն ղէ օնար
 ինչն պօրճու- օլսո-պու ճէ-ն-ն պու-
 պապըտը աֆ իսկընը . իսկ իսկ
 պիւլանան, օլսո-ն քի, ետըն աաւն
 Գարայա ղապիլէ Գրո-ն-նիս եղևնի
 աֆ աի-ր-ն-նիս պաիլ ճէն-ն-ն-ն
 Լաճաղը 11 Ետըն-ն
 Պիւլ իսկըն, եղևն, ղէ Գար
 ա-ն-ն,, տէյու թաճիլ օլմուշ
 ուտու : Պու Տիքմէթտէն գարը ղիեա-
 տէսիլէ գօրգուպ՝ վէ կէօղ եաշըյա
 պաթըպ՝ շաղըղըլա քէնտի աշըրը
 պէյիւգ կիւնաճարընը խոստովա-
 նանք օլտու . վէ կէօնակէօն քրիս-
 թիանա միւթաալիք արղուլէր իլէ

եարըմ սաաթը պիթիրիպ եիւ-
րէյինտէ թուլթուշմուշ օլան մու-
հապէթ աթէշի իլէ գանատլանըպ՝
թէմիզ պիր կիւվէրճին միսալի ճէն-
նէթէ ուշտու : (Արախօնալը . հալ .
պիտիօ . էօրլի-հալ) :

Ազիզ Ա ինջէնցօ] զիկա մէմէ-
քէթինտէ , սուրբ Սարտինոս քի-
լիսէսինտէ , վաազ վերիր իքէն , մա-
հալի սաիրէլէրտէ իշլէտիյի պունճա
միւճիւզէթլէրէ նիսպէթէն , պիր
թաաճճիւպլիւսիւնիւ տէ պունտա
իշլէտի : Օ իրա քէնտիյի տիյնէյէն
ճէմաաթըն մապէյնինտէ զայէթ
զէնկին վէ վարիյէթլի վէ տինի պա-
թըլէսինտէ տէ զիեատէսիյլէ ինատ-
ճը պիր եահուտի տէ վար ըտը :
Խմտի՝ պու եահուտի հէմ ազիզին
(Փարազա պիտապէր օլարադ) եա-
հուտիլէրին քէօրլիւյիւնէ գարշը
պիր հիքմէթլի վէ սէմավի նուր-
ուլա սէօյլէտիկի թէէսիրլի սէսլէ-
րինէ տայանամայըպ՝ հէմ մէմպէր-
տէն քէնտինէ գարշը սաշտըղը շաւգ-

Ը նուրբարա թաճամիւլ իտէ-
 մէյուպ խրրոս ըլա աեաղա գալգաթ,
 մէ կէօղիւնիւ ինճիտէն պիր շէյտէն
 սագընմագ իչին կիպի պինիշի իլէ
 եիւղիւնիւ դափայըպ՝ պիր ճիւղի
 էյլէնտիքտէն սօղրա, գուտուրմուշ
 կիպի ճէմիյեէթի իթիշտիրէրէք,
 քիլիսէտէն չըգմագ իչին բէվան օ-
 լուրուտու : Ղէմիյեէթին պէօյլէ
 պիրպիրինէ կէչմէսինտէն պու աղիղ
 սէօհպէթինի քէսիպ՝ օ քիմնէ իչին
 եիւքսէք սէտա իլէ . «Լօլ աչն, մէ
 հէր խշէ էլնիպէն իւլիյէ գապար
 գափուհուհ խանընպան գաչն, պէրա
 չօգ վարհալ օ խնէ պէօյլէ էյն Ռ-լ
 հապալարա էէր վերմիւրիլնէ նապիմ
 օլաճագ արը,, տէտի : ()րատա մէր-
 սում եահուտի գափուհուհն էշի-
 կինէ վասլ օլտու . պիր տէ գափ
 գափիլ քափուհուհն քէմէրի երգը-
 ըպ թաշլարըն ալթընտա պու քիմ-
 սէ էղիլտի էօլտիւ մէ կէօմիւլտիւ :
 Պու էօրֆիւլիւ սէյրանը՝ կէօրէնլէր
 ղայէթլէ գօրգտուլար . անճագ աղիղ

Ս ինքէնցօ քահաժօ օլուն քի պու սէ-
 ֆիլին իւղէրինտէ ալաճըն հիքմէ-
 թինի կէօրէսինիղ տէյիպ՝ վէ մուխ-
 թասար պիր տուա իտիւպ՝ մէմպէր-
 տէն էնտի, վէ օ սէֆիլ պիչարէ-
 նին կէօմիւլմիւշ օլտուղի մահալէ
 կէլիպ՝ վէ լէշինի օրթայա չըդար-
 տրպ՝ էօլիւլէրի տիրիլթմէք իչին
 միւթատ իթտիյի “էնսուս ուրէ Սն-
 քիտու, Խ իլիւլէնն աշխարհի, Եանի
 “Վիւլ Սնքիտու էվտար, վէ ճի-
 հանն Գուրլարլըմլը. Խ այն,” :
 տուասընը սէյլէյիպ՝ պիր տէ խաչ
 իտիւպ եահուտիյի սաղ սէլիմ աեա-
 դա դալտըրտը : Ս է քէնտի ինա-
 տընա նատիմ օլուպ վաղթինտէ
 վաֆթիղ օլտու, վէ էօմրիւնիւն
 պագը միւտտէթինի մէթհէշայէսթէ
 քրիսթիան ամէլէրի իլէ կէչիրտի :

Պիր տէֆա պու աղիղ Ապի-
 ցիատա Խսփանեա րէսուլու, վէ հի-
 մայէթճիսի սուրբ Հակոբուն թէ-
 նինի զինարէթ իթմէյէ կիտիւպ՝ վէ
 օրատա քէնտի ատէթինէ կէօրէ պիր

Կիւն վաագ վերտիքտէն սողրա, մէմ-
 պերտէն ինէր իքէն . պիր անատան
 տողմա քէօր տէլի գանլը պունուն
 աեաղընա տիւշիւպ՝ ալչագ կէօնիւլ-
 լիւգ, վէ իթիգատ ըլա թաճիղ ի-
 տէճէք գատար, կէօղիւնիւն աչըմա-
 սընը նիեաղ էյլէտի : Աղիղ Ա ին-
 ջէնցօ ստէթիւնտէն խարըճ պու քէ-
 րէմի ուղատըպ՝ “() պու պու միւճիւ-
 պալիւ պէն իւնէմ,” տէտի : Ա է հանկը
 մէմէքէթտէն օլտուղունու սիւալ
 իտիւպ՝ () վիէտօտան օլտուղունուն
 ճէվապընը ալընճաղ “Հայպէ իմի
 օրանըն պաշ չիւնէսիւնէ իւն, վէ պալ-
 գուլիւրընըն լաւիւրի էօնիւնէ
 պիւլ չէօլիւպ՝ պէնիւ լաւափընպա
 «էօլէ չի իւօլիւնիւ պալն», տէյու
 ճէվապ վիրտի : Պիչարէ ալիլ պիր
 տահա թէքրարլամայուպ իթաաթ
 իթտի . վէ պալատէ մէգգուր թաս-
 վիրի պուլուպ՝ (քի պէօլիւգ խո-
 րանըն էօնիւնտէ իտի) սաֆտէրուն-
 լուգ, վէ իթիմատ ըլա “Ա՛ջէնպիւ
 վէ գուլիւրընէ է) իւնէմ , օլտուղունուն

Ս Էնժէնյօնոսն Լաբաֆընիսան ալելէլէ-
 յէ հոսը վերէսին Կէյոս «Էյլէճէյէ Էլէ-
 Կիճ», տէտի : Ս է տիլէկինի պիթիրի
 պիթիրմէզ Թէքմիլէն կէօզիւ աչըլըպ
 կէօրմէյէ պաշլատը :

Պու եազաճաղըմըզ Տիքմէթ տա-
 խի պալատաքինտէն քիւչիւդ տէկիլ
 տիր : Օ իրա պու ազիզ Ս ալէնցա-
 տա վաազ վերիւր իքէն պիր կիւն
 վաաղընը պիթիրիպ մէմպէրտէն ա-
 շաղա ինտիյի եհրտէ պիր Փուգարա,
 խասթէ, վէ անատան տօղմա տիլ-
 սիզ գարը օնա եազլաշտը, վէ նէ
 գատար քի աղնատա պիլտի խէ
 քէնտի տէրթլէրինէ մուալիճէ տի-
 լէտի : Իմտի՝ պու ազիզ օնուն աննը
 վէ ազգը իւզէրինէ պիրէր խաչ ի-
 տիւպ՝ «Սէ Էսլէրսին Գըզէճ», տէյու
 սիւալ իթտի : Պու սէսին գուվ-
 վէթիլէ օ սէֆիլ գարընըն տիլինին
 պաղլարը չէօզիւլիւպ՝ մէմուլին խի-
 լաֆը պիր հաղըրըգ իլէ «ՎէԿէր
 Էնիճէ «աղլըգ, ԷնիԿէր Էսիճ,
 վէ «Էյլէճէ Էս Էրէճի Կիլէրիճ», տէյու

ճէվապ միրտի: () Լ վազըթ “Վճ
 լապը, “էն իւշ շէյ իսկէյօրսան, ղէ
 րապուէ լաալա եվէկէլէ իսի րիւկէլէն
 Գապուլ ղէ իհասն իրիճ էք, լաքին իւ-
 շէնճիւսիւնիւ ճանլնլն “էլաճէլէն
 ճաիւ օլապուլլէ իշն ղէրմէյէճէք րիւ:
 Սա օլ իհի ղէ Լ. լահլն եպէրի ճէ-
 լալէլէնի եիւրէյնիւրն ղէք էյլէ,
 պէրա ալահլնլ “էվէն եիւրէքիւրն ղէր
 ղէլալլէգրա իէրի Գալապ: Իլլիսապ
 էյլէ, ղէ “էվ, ղէ Գալլլ լալլլլլ
 իլլէյէ արալ իլլէ, տիտի: Սէֆիլ
 գարը թէքմիլ իթիգատ վէ իթաաթ
 ըլա ըիգա կէօսթէրտի. վէ “Հապա-
 “էնալլէր օլաան ալահա. ղէք էյլ ղէ-
 րիւր էիլլէ իլաալ իրիւրի, տէյու
 ճէվապ միրտի: Ս է օնտան սօղրա
 ալլահլն եարտըմըյլա գալան եէտի
 սէնէ էօմրիւնտէ, ախէր տէրթ վէ
 միհնէթէրինտէն խէլաս օլտու, ան-
 ճագ եինէ իլէրքի կիպի տիլիլ գալ-
 տը. վէ էլինտէն կէլտիլի գատար
 սատագաթ ըլա, ալլահա խիղմէթ
 իտէր իտի:

Աղիզ Ա ինջէնցօ Վասթիլիա
 այսպէթիմտէ Վալտէր տէ մօմպոյ
 նամ մահալտէ վաաղ վիրիր իքէն,
 գուճաղընտա Յօհաննէս սօլարօ իս-
 միլլէ միւսէմմի պիր թաղէ չօճուղ-
 ուլա պիր դարը պու աղիզէ գօշտու,
 քի չօճուղու էօլիւմ մուխաթարա-
 սընտա իտի: Իմտի՝ պու աղիզ փէյ-
 դամպէրլիք ըշըղըյա նուրլանըպ՝
 «Վապըն, ալլահա պի-լէ-ն է-րէ-
 պէն գալլի գո-վէլէ էյէ, պէրա
 էվլապըն շէ-իհէսիւ բահալ-լաշաճագ
 պըր, հալլա պիւնշ օլ քի օ պիրպոյս-
 թէ բահանայ օլապ՝ հէմ պէնին հո-
 ճիպի իֆլէիլապըն, հէմ խանէնիպէն
 շան ու շէրէֆի օլաճագ», տէյու խա-
 պէր վիրտի: Ա է պատէհու օնու
 տիւղէթտի, քի սօղրա չօճուղ միւղ-
 գուր վագթը իլէ լաղըմընա կէօրէ
 իլիմ թահսիլ իտիւպ՝ պիր մէշհուր
 աստուաճաբան, վէ նատիր իւլ էմսալ
 պիր քահանայ օլտու, վէ Արախօնա
 փատիշահը պէշինճի Ալֆօնսօստան
 նէէն իթիպարը մանսուպլարա կէէ-

տիրտէն սողրա, Պարչէլունայա փիս-
քօւիօս օլտու, վէ Վ ինջէնցօնուն ա-
ղիղլէր սրրասընա կէշտիյինտէ սա-
տագաթլը շահիտլէրին պիրիսի տէ
պու օլտու:

Պիր կիւն պու աղիղ Վ ինջէնցօ
Վ պէնցա շէհրինտէ պիր սյագտա-
շը իլէ պէրապէր պիր խանէնին եա-
նընտան կէշէր իքէն, պիր թագըմ
շամաթա կիւրիւթիւ, աղլամագ
քիւֆիւր, վէ շէյթանա չաղըրմագ
սէսլէրի իշիթտի քի էվ տէկիլ եա
ճիհէնէմին պիր աղղը գընաս օլու-
նուրուտու: Խմտի՝ պու աղիղ մատ-
տէյի աղնամագ իչին իշէրի կիրիպ՝
պիրաղ մուգատտէմ մէրհամէթսիղ
ղէվճէսինտէն սօիա իլէ փէք շէ-
տիտ տայագ եէտիյի իչին թէսիլի-
սիղ աղլայան պիր զավալը գարը
կէօրտիւ: Վ է օնուն կէօնլիւնիւ ալ-
մագ իչին թաթլը իլթիֆաթլար
կէօսթէրիպ՝ վէ պէջլէ պիր նասէ-
ղա, վէ գարընըն թաարիֆինէ կէօրէ
եէօվմիյէ վագը օլան պէտ մուամէ-

Լէնինն ասըլ վէճճի գարընըն չիր-
 քինլիյի իչինն զէվճէսինին օնու իս-
 թէմէմէսի օլտուղունու աննայընճազ.
 “Սալէ պոնոն իչնն սալահը պոն գո-
 րոր ինճ իլ-ճէ հիչ օլտուրմոն,, տէյիպ՝
 Լէճճէսի իւղէրինէ պիր խաչ չըգար-
 տը. վէ տէրագէպ սուրէթի թէփ-
 տիլ օլուպ՝ Սալէնցանըն էն տիլպէր
 գարըլարընտան պիրի օլտու: ()
 վազըթ “Իչնէ չէրէնլէյնն իւլպի, վէ
 պոնոն սօղրոս էրէիլնիպէն զայրո-
 տէս ճոնալէ իւօրմէպն. Էօյլէ իսէ
 սալահընս շէսիւր էլ, վէ սոսոգալէ
 ըստ օնտ իսիլմէլ իւլէ,, տէտի: Սէ
 Տագըգաթ սէօյլէտիյի կիպի տէ վա-
 դը օլտու. զիրա էրքէյի էվէ տէօ-
 նիւպ՝ վէ մէմոլտէն խարըճ թէպ-
 տիլթը կէօրիւպ՝ վէ քէյֆիյէթէ
 ալեաճ օլուպ՝ իթտիյի քէմլիքլէրին
 Մլաճտան ափվընը տիլէտի. վէ օն-
 տան սօղրա տա էճլինէ քրիստիան-
 ճա իլթիֆաթ կէօսթէրտի: Պունուն
 պի սյնը տա ազիզին վէֆաթընտան
 սօղրա, քէնտի էրքէյի իլէ ըաճաթ

եաշայա պիլմէք իչին քէնտիյէ թէս-
լիմ օլան Վիսպօնալը պիր դարընըն
հադդընա վադը օլտու :

Պու ազիզ Վինջէնցօ Սօրէ-
լեատա քէնտի պիր սատրգ տօսթու
պէյզատէնին խանէսինտէ միսաֆիր
օլմուշ ուտու , քի մերսուսուն էհլի
հէր նէ դատար ըրդէհլի , քեամիլ
վէ քրիսթիանա միւթաալիք ամէլ-
լէրտէ դայրէթլի իսէ տէ , էզճիւմ-
լէ դավալը թութարադը օլուպ
վադըթ վադըթ ագլընը զայ իտէր ,
վէ պիւթիւն պիւթիւնէ չըկըն վէ
տիվանէ քէսիլեր իտի : Պիր կիւն
պունուն էրքէյի վէ ճէմի խանէսի-
նին ահալիսի քէնտի ատէթլէրինէ
կէօրէ վաադ տիյնէմէյէ կիտիպ վէ
էվտէ աշճրտան դայրու քիմնէ գալ-
մայուպ մերսումէ եալընը պու-
լունտուղու հալտէ , եինէ տէլի-
լիք պէլասընտան թութուլուպ ա-
զիզ Վինջէնցօյա զիեատէ պիր իգ-
րամ իտէպիլմէք զլւմիւյլէ թա-
ամլարը քէնտիսի ետիմագ մերամ

ի թափ , վէ ագլընա կէօրէ զայէթ
 աալա վէ նէֆիս օլմասը իչին , քէն-
 տի պիր թանէճիք չօճուղունու ալըպ
 փարալատը վէ խաշլամա վէ քէպա-
 պըյլա պիր գաչ րապու թալը թա-
 պադ տօնաթտը : Այաղ խիթամ
 պուլտուգտա էրքէյի խանէսինէ տէօ-
 նիւպ՝ էհլինէ էօյլէն թաամը հաղըր
 օլտուամու տէյու սիւալ ի թաիքտէ ,
 էհլի գատընճըգ պիր շաղըըգ իլէ
 հէմ ամատէ օլտուղունու , հէմ տա-
 խի էօյլէ պիր իղգէթլի միսաֆիրէ
 շայէսթէ օլաճագ քէնտի քէյֆինէ
 կէօրէ պըրը էթ թաամը տախի թէ-
 տարիք ի թմիշ օլտուղունու խապէր
 վիրտի : Աէյղատէ աղիղ Աինջէնցօ
 իչին էթ թաամը իսթիմալ ի թմէք
 ատէթի տէկիլ տէտի իսէ տէ ,
 էհլի թէքրար պալըգ թաամը տա
 վար , լաքին՝ պու թէրթիպ ի թ-
 տիյիմ տէ օղլումուն էթինտէն օլ-
 տուղու իչին իսթիմալի քէթմ ի թ-
 մէղ զանն իտէրիմ տէյինճէզ , պէյ-
 զատէ քէնտիյի շաշըըպ՝ եա րապ-

պի շու պաշըմըղա կէլէն նէ պէօյիւդ
 պէլա տըր տէյու ֆիղան իթմէյէ
 պաշլատը: () արատա աղիզ Վ ին-
 ջէնցօ տա իչէրի կիրիպ՝ վէ պու-
 ատէթտէն խարըճ վէ մոլսիպէթլի
 քէյֆիյիէթէ վուգուֆ օլուպ. «Տէ-
 ասամ գայր իլ-մէ, լասամ օլ-ու-բալըմ,
 ալլահ մերհամէլ-լէ պիք, վէ չէնպիյէ
 ասարգ օլան, վէ դայրէլ իլէ չէնպի
 չէլամընը պիյնէմէյէ իկէն գուլ-նաս
 մուգապէլէ պու գասար ամըլը պիք
 պէլա վերմէպ,, տէտի: Վ է ճիւմէ-
 սի տէ սուֆրայա, օթուրտուլար:
 () Լ վազըթ աղիզ Վ ինջէնցօ իւք
 էվլէլ էօլմիւշ չօճուղուն փարչա-
 լարընը կէթիրմէյէ էմը իթտի, վէ
 փարչալարը հէփ պիր եէրէ կէթի-
 րիպ՝ վէ կէօղէրինի կէօյէ դալտը-
 րըպ՝ մոլսթասար պիր տուա իթ-
 տիքտէն սօղա, օ էօրֆիւլիւ թա-
 պազլարըն իւզէրինէ պիր խաշ իթ-
 տիյինտէ օ փարչալանմըշ աղալար
 պիրլէշիպ թէփրէնմէյէ պաշլատը-
 լար, վէ պատէհու օ էօլմիւշ չօճուգ

Ճանլանը պ աեաղա դալգաւր , քի ճէ-
մի հաղըրտա օլանլար թաաճճիւպ-
լէրինտէն քէնտիլէրի շաշըրտըլար :

Պու սէօլէյէճէկիմիզ միւճիւ-
ղաթ տա հէմ պալատէքինտէն քիւ-
ջիւգ տէկիլ տիր . հէմ տէ Պարէէլ-
լօնա էթրաֆլարընտա վագը օլուպ՝
կէրէք Վաթալօնեալը , կէրէք Վա-
լէնցալը միւթէպէր կրօնաւորլար
վէ պէյլէր շահատէթի իլէ սապիթ
օլմուշ տուր : Պու աղիզ քէնտի
եօլտաշլարը իլէ Վաթալօնիա զի-
եարէթինի թէքմիլ իթմէք իչին
կէզէր իքէն , քէնտի շայիրտլէրին-
տէն պիրիսի հէնիզ իֆագաթ իթ-
միշ օլուպ , դայպ օլմուշ թագաթը-
նը էլէ կէթիրմէք իչին պիրազ դուվ-
վէթլի թաամա իսթիեաճ օլմուշ
ուտու : Իմտի՝ պիր միսաֆիրլսանէ-
նին եանընտան կէչէր իքէն իչէրի
կիրիպ՝ վէ խանէ սահիպի օնտա օլ-
մատըղը իչին մէրսումուն էհլինի
պուլուպ՝ պու նամիզաճ քիմ-
սէյէ վերմէք իչին պիրազ էթինիզ

պուլլունուրմու տէյու սիւլալ իթտի:
 Ս է գարը՝ թագէ եօգ տուր, լաքին
 թուղանմը վար տըր տէյու ճէվապ
 վիրտիյսէ, հէր նէ իսէ օլանընտան
 կէթիր տէտի աղիղ Ս ինջէնցօ. վէ
 օնու գօթարտըգտան սօղըա շաիրտ
 մէրսում սուֆրայա օթուրտու, վէ
 աղիղ տախի օրհնել իթտիքտէն սօ-
 ղըա, քէնտիսի օ արատա տուա ի-
 տէրէք կէղինմէյէ պաշլատը. վէ
 պիրաղ վագըթտան սօղըա տէօնիւպ՝
 նասըլ, էթ էյիմի տիր տէյու սիւ-
 ալ իթտի իսէ. նէ իտիկինի աղ-
 նայամայօրում, լաքին՝ չէշնիսի պա-
 նա պիր աճաիպ կէօրիւնիւեօր տի-
 տի: Պու աղիղ կիւլիւմնէյիպ՝ պիր
 շէյ թընմատը, վէ թաամ պիթտիք-
 տէն սօղըա խանէ սահիպի գարըյը
 չաղըրտը. վէ “Սէլէր պու- ելլալէն պու-
 հա վար լաս պիրպու պու էօլ իլլէն ա-
 լալը,” տէտիքտէ, էվվէթ փէտէր
 նէ գատար իսթէր իսէնիղ վար տըր
 տէյու ճէվապ վիրտի: Ս է աղիղ
 Ս ինջէնցօ “Լէրէ նէրէպէ իսէ պիր-

լեւոն և Լեւոնի Կէ Իւնեալն Եւ Լեւոն
 «Էլ Էլ Էլ», տէյու Իպրամ Իտինճէզ .
 դարը պիրազ կէօնիւլսիւզլիւզ կէօս-
 թէրտի Իսէ տէ պու ճիւմէ Էօ-
 նիւնէ տիւշիւպ՝ պու ազիզի եէր ալ-
 թընտա մաղարա նէվինտէն պիր մա-
 հալէ կէօթիւրտիւ, քի պիր թարա-
 Ֆընտա պիր դաչ փարչա թիւթիւ-
 նիւ վէ թուզլուսու ասըլը բտը, վէ
 էթրաֆընտա տախի քէզա պու էթ-
 լէր իլէ տօլու պիրազ Ֆըչըլար վար
 բտը: () Լ վագըթ պու ազիզ կէօզ-
 լէրինի վէ էլլէրինի կէօյէ դալտը-
 ըրպ օ մաղազայը օրհնել իթտի. վէ
 պիր դաչ Իսիմէր վիրէրէք, (Յսուս
 Վրիստոսուն Իսմինէ դարչըսընտա
 կէօրիւնմէյէ էմը իթտի: Պիր տէ
 անիտէ օ էթլէր ալթիւսթ օլուպ
 դայնաշմաղա, վէ Իսիմէրինի վիր-
 տիյի տէլի դանլըլար օրթայա չըզ-
 մագ իչլին պիրլէշմէյէ պաշլատըլար:
 Պու քիմնէլէրի օ պաթագճը Խանէ
 սահիպի թէլէֆ իթմիշ Իտի, վէ
 փարչա փարչա տօղըպըպ վէ թուզ-

լայրա՛ծ ճնտա միսաֆիր օլանն եօլճու-
 լարա ճնտանն թաամ եամիար ըտը :
 Պէօյլէ պիր մէմուլտէն խարըճ գը-
 եամէտէն գարը զիեատէ գօրգուպ
 էօլիւ կիպի եէրէ տիւշտիւ , լաքին
 ազիզ Վ ինջէնցօ ճնու օրհնել ի-
 տիւպ՝ գալտըրտը , վէ կէրէք էր-
 քէկինին , կէրէք մէրսումէնին
 պէօյլէ պիր էօրֆիւլիւ վէ աղըր
 պինամուսլուգլարը իչին ճաիզինէ
 կէօրէ ճնու պիր բապուլթալը թէք-
 տիր իտիւպ՝ էլինտէն կէլտիյի գա-
 տար չաիրճագ խոստովանանք օլ-
 մայա վէ լազըմ կէլէն ճէզայը տա-
 խի չէքմէյէ զայրէթ վէ նասիհաթ
 վիրտի : Խմտի մէրսումէ գարը թէօյլ-
 պէ իստիղֆարա կէլիպ՝ սահիհ նէ-
 տամէթ իլէ ազիզ Վ ինջէնցօյա խոս-
 տովանանք օլտու , վէ միւշարիլէյհ
 տախի էրքէկինի տէ պու ֆէնա հա-
 լինտէն բուճու իթտիրումսինի վէ կէ-
 րէք կիւնահըն սէպէպինի տէֆ իթ-
 մէք իչին , վէ կէրէք էօլմէղտէն
 մուգատտէմ ճնտա կէօմիւլմէմէք ի-

չին օ պինամուսլուգ իթտիքէրի
 մահալի թէրք իթմէլէրինի տախի
 էյիտէն թէնպիհ յլէտի: Պատէհու
 աղիղ քէնտի պագտաշլարը իլէ եօլա
 տիւշտիւ քի օ գըրամէ օլան տէլի
 գանլըլար իչին զինատէ թաաճճիւպ
 տէ գալմըշլար ըտը, վէ մէրսում
 տէլի գանլըլար տախի աղիզին ար
 տընճա կիթմէք մէրամ իթտիլէր:
 Պիրազ սօղրա խանէ սահիպի կէլ
 տի, վէ էհլինտէն մատտէյէ վու
 գուֆ օլուպ մաթ գալտը, վէ թաաճ
 ճիւպինտէն վէ գօրգուսունտան էօ
 լիւմ թէհլիքէսինէ վարտը: Ա է ա
 զիզ Ա ինջէնցօնուն սէօյլէտիկի տա
 խի մաալումի օլունճազ պիր սահիհ
 փիւշմանլըգ իթմէյէ վէ օ գատար
 պինամուսլուգլար իթմիշ օլտուղու
 մահալի թէրգ իթմէյէ գարար վէ
 ըիզա վիրտի: Ա է օնլար կիթտիյի
 կիպի՝ աղիզին խթիխրաճընա կէօրէ
 խանէի մէզգուր պիւթիւն վիրան օլ
 տու, վէ պիր կիրտապա պաթըպ

պինանըն իղի վէ սէրրէշթէսի պիլէ
դալմատը :

Պրէթանեանըն Նյանթէս շէհ-
րինտէ, Յօհաննէս լէպէն իսմինտէ
պիր սէֆիլ քիշի, թամամ օն սէ-
քիզ սէնէ հիջ գըմըտանմասըզ
քէօթըրիւմ եաթար, վէ քէնտի սէ-
ֆիլ եաթաղընտան սատագա տիլէ-
նիր իտի : Պիր կիւն պու աղիղին կէ-
շէճէկի պիր մահալէ ախէրլէրին
եարտըմըյլա կիտիպ վէ աղիղ Սին-
ջէնցօնուն օրաեաշ եէրիտիյինտէ
եիւճէ սէս իլէ «Պէնի պիյնէ էաւ ալ-
լահըն փօսլու վէ ալլահ աշգը իշն
պիր շէրրէ հալէն հապար իյլէ պիր
պիճէճալ, վէ պիշարէ էալմըզ Գալմը-
շէ», տէյու Փիրեատ իթտի : Պու
աղիղ տախի օլ գատար սէֆիլլիյի-
նէ եիւրէկի տայանմայուպ՝ եանընա
եագլաշտը . վէ սուրը Պետրոս առա-
քեալ կիպի «Եւ օղլուլ սանա էար-
պամ իպէճէճ ալլահըն, ին-ճիշէճ էօգ
փուր, անճա ալլահաան հիշի ալմըզ
իսէճ սանա վերէյիճ», տէտի : Սէ պիր

խաչ իտիւպ՝ «Վճէհաիճիւ Յիսուս
 Բրիսպոստան իսթիէ Գալիլէի ինք»,
 տէտիքտէ տէրագէպ թէքմիլ քէս-
 պի սըհհէթ իլէ աեաղա գալգտը,
 վէ ալլահա վէ աղիղէ նէչէ թէշէք-
 քիւրլէր սունարագ մէսէրրէթ իլէ
 կիթտի:

Պիրաղ սողրա մանասթըրա ալ-
 տէթ իտիւպ՝ կէօղլունէ շիֆա պուլ-
 մագ իչին մահսուսիյէ թուրօնտան
 կէլմէ պիր ալիլ գարը կէօրտիւ, վէ
 պատէհու իւչ տէֆա «Յիսուս սա-
 հա հուր լիլլան», տէյիպ՝ իւչ տէֆա
 տա կէօղլէրի իւղէրինէ խաչ իթմէք
 իլէ, անիտէ օ գատընը արղուսինէ
 նաիլ իյլէտի:

Պուրատա իմտի աղիղ Վ ինջէն-
 ցօնուն պիր պապտէն հիսապսըղ վէ
 թիւքէնմէղ թաաճճիւպլիւ հիք-
 մէթլէրինէ նիհայէթ վիրմէք իս-
 թէյիպ՝ հէր նէ գատար սէնին
 թաաճճիւպի աղիմէնէ պատի օլուր
 իսէ տէ, պու ճիւմլէ տէրիմ քի
 միւճիւղաթ իշլէմէք աղիղ Վ ինջէն-

ցօնուն քէնտի րէյինէ իհալէ օլ-
 մուշ կիպի օլտուղունտան էքսէրի
 քէնտի ահագտաշլարընա՝ (Եւ-
 չէրնի չի Ռ-ճ ի-պալ իպէճէլիս, տէյու
 էմր իտէր իտի : Վ է պաաղէն «Եւ-
 լիւլիւն «էօլէյնի պա- ինի Ռ-ճ ի-
 պալ իլիւհէպէն Եօրու-լիւ-շու-լիւ-
 իլիւլիւլիւ, ղէ նէ Գապա- Ռ-ճ ի-
 պալ իւլիւլիւ իսէ իպէյնի, տէր իտի :
 Հաթիմա պունուն գուտրէթի պի-
 ղիմ իթիգաթըմըղըն եէրիշէճէկին-
 տէն իլէրի կէչիպ՝ միւճիղաթ իթ-
 մէք գուլմէթինի ախէրլէրէ պիլէ
 իլհագ իթտիյինի աշլքեար կէօրէ-
 ճէքսին, վէ հէր նէ գատար աղլէ
 պախտ իսէ տէ, աղիղ Վ ինջէնցօ-
 նուն հագդընա պու շէյէ հէմ ի-
 նանմալը հէմ թաաճճիւպ իթմէ-
 լիսին : Օ իրա Վ էրիտա մանասթը-
 ընըն պաշ փափաղը, պիր իպա-
 տէթքեար խասթէ գատընը կիտիպ
 սաղալթմագ իչին պու աղիղէ էմր
 իթտիյինտէ, ալհագ կէօնիւլիւգ
 իլէ «Վէն իլիւ ղէ պէնիս Գա-լիլիւ

իւն հէմ Դերաս-Տէյէ, հէմ Էօլաս Կասէ
 Էլէրիկին ճէթ Խասէ-Էլէրէ շէֆա վէր,
 տէտի: Ա է ֆիլվագը հէմ օ ասը-
 ղատէ գատընա, հէմ Էօլտա րասթ
 կէլտիյի պէշ խասթէլէրէ շիֆա վիր-
 տի: Տահա նէ ուղատայըմ, Ա ք-
 լէնցանըն Վասթիլիօնէ մանասթը-
 ըր պաշ փափագընա տահա պիր
 հիքմէթլի թարգըլա պու գուտրէթի
 իհսան իթտի. «Փէրէր պի-լի-ն Էօ-
 րի-նի-ն Դի-րի-լի-նի-ն պէնիս Խաթ-
 Դի-ճի-լա-լի-լաթ իշլէ», տէմէսի իլէ վէ
 հէմ տէտիյի կիպի վագը օլտու:

Պու ճիւմլէսինտէն մաատա իւն-
 սիւրլէր հագգընտա գուլլանտըր
 տահա աճաիսի գուտրէթի թարիֆէ
 պիլէ հաճէթ տէկիլ: Աթէշ՝ ֆա-
 գաթ պունուն իամինի իշիտիպ՝ զա-
 լիմ ալէֆլէրինի վէ թէլէֆ իտիճի
 իսրագընը զապթ իթմէյէ մէճպուր
 օլտու: Տէնիզ սալթ պունուն պիր
 իշարէթլիլէ խըրսընը թէսքին իթտի.
 վէ զարգ օլմագ թէհլէքէսինտէ օլան
 սէֆիլ Էօլճուլարը, պու գօրգուտան

Էմին վէ հալի սագլատը: Այլ պիր
 կէճէնին, իչինտէ Վաղիանը սուրբ
 Վրիգոր կիպի պիր տաղը տէնիզէ
 կէօթիւրմէք տէկիլ, իլլա տէնիզէ
 եագըն օլտուղու իչին արապլարտան
 փայլիմալ օլան իափանեա թօիրա-
 ղընտաքի թէլալտօ շէհրինի ահա-
 լիի մէմլէքէթին պու տէրտտէն
 թախլիս օլմագ իչին իտթիքլէրի ըի-
 ճալէրինէ պինաէն, տէնիզտէն ու-
 զաղա թէպտիլ իթտի: Հաթթա
 պունա մանէնտ պիր ախէր հիքմէթ
 իլէ, պիր շէհրտէ եէնի հասը
 օլան Վաթօլիքլէր ախէր Վրիստո-
 սա ինանմայան ճէմիյէթտէն ին-
 ճինիպ՝ ճէֆա չէքմէմէք իչին, շէհ-
 րի մէղզուրին Վաթօլիք սագին օ-
 լան նըսֆընը պըրըպ օթուղ սաաթ-
 լըդ գատար պայիտ պիր մահալէ
 թէպտիլ իթտի: Հալա թարլալա-
 րը պասըպ՝ քէտէր վիրէն շէտիտ
 եաղմուրլարընը զապթ իթմէք եա-
 լսօտ եան հայը վաղըթ գուրաղլըդ
 իլէ դըսըր վէ մահսուլսուղ օլմուշ

Թօսիրաղա գուլվէթ վէ պէրէքեաթ
 վիրմէք իչին, եա՛ տա տամարլարը
 գուրումուշ փունարլարը հալի գա-
 տիմինէ գօմագ իչին մունասիպ վա-
 գըթտա ղանի րահմէթ եաղտըմագ
 խուսուսլարընտա պունուն իշարէթի-
 նէ վէ րէյինէ իթաաթ իթտի : Աէր
 օնու շաղլըգ վէ հիւրմէթ իլէ գա-
 պուլ իթտի, վէ Պարչէլլօնա եօ-
 լունտա պիր սէֆիլ միսաֆիրխանէ-
 տէ եալընըղ՝ օնպէշ էքմէք վէ պիր-
 աղ շարապ ըլա քէնտի արտընճա
 կիտէն աճըգմըշ իւչպին գատար
 ճէմիյեէթէ եէյէճէք վէ իչէճէք
 Թէվլի իթտիյինի, վէ օ միսաֆիր-
 խանէտէ պիր հիքմէթլի պէրէքէթ
 պրագտըղընը կէօրտիւ : Թէքրար
 պիր գայրը տէֆա քէնտի աղիղ տօս-
 Թու պէյգատէնին սարայընա ճէմ
 օլան տէօրթ պինէ պալիղ օլուր քիշի-
 լէրի պիր քիւչիւգ ֆըչը շարապ ըլա
 գանտըրտըգտան սօղըա, շիֆա նիյ-
 եէթիլլէ օնու նուշ իտէն խասթէ-
 լէրին մէնֆաաթը իչին տախի օն

սէնէ օ ֆրչըտան շարապըն թիւքէն-
մէտիյինի կէօրտիւ :

Խիւլասէի քէլամ սուրբ քի-
թապըն “Լշնանո-լի-ն էս հմո մո-
հէլ աղապո-լէմաբ, զոր է Կոմիյի,
եանի “Հէր Եսէ-Կիյիի Ելմէյէ օհո
հի-հի-ճէլ Վէրպի,” տիմէսինէ կէօրէ,
նիճէ Թօպիա Սալմանասարըն սա-
րայընտա միւքէմմէլ պիր գուտրէ-
թէ մալիք իտի իսէ, քէզա պու ա-
ղիզ տէ միւճիւղաթլար իւղէրինէ
էօյլէ պիր գուտրէթէ քեամիլէյի
մալիք օլմուշ օլտուղու ամմէյէ մա-
ալիւմ տիւր, զիրա իքինճի Փիոս
փափ օլան Լշնէա սիլվիանըն Լպու-
լէնս փիսքօփօսու Յօհաննէս ճէր-
սօնէնին, Բօպէրթօ Բէլլարմինօ-
նուն, Բասթիլիա փատիշահը Ֆէր-
տինանտոնուն, Սիսթօ սէնէղէնին,
Իզդէթլի Սէրաֆինօ փօրէքթանըն,
մէշհուր վէ ալիւմ Բօրնէլիօ ալա-
փիտէնին, Հէնրիկօ Էվճէլկրամէ-
նին, ()տօրիքօ րայնալտօնուն, ա-
ղիզ Լուտօվիկօ պէլթրանտօնուն,

ազիզ Մատոնինոնուն, վէ նիչէ
 եիւզէրճէ ալիմէրին գալէմէրի
 թիւքէնմէզ մէթիհէր սունմուշ
 տուր: Պէն տախի ալէսսէվիյէ ամ
 մէի ալէմէ, վէ տէյիլ սալթ ֆուգա-
 րայա, իլլա զէնկինէ վէ պէյլէրէ
 վէ հանրմլարա տա էյլլէրտար պիր
 ազիզ շէրէֆիյլէ մէթհ իթմէք իս-
 թէրիմ: Չունքի Խսփանեա տէվ-
 լէթինին Շէնթէլլաս, վէ Մացա
 շէօհրէթիյիլէ մէշհուր իքի պէնամ
 սինսիլէսինին իքի եիւզ սէնէ մրգ-
 տարը տէվլէթի մէզքուրէյէ միւ-
 քէտտէր պիր նիզաի տախիյէսին-
 տէն, վէ նէչէ գանլը ճէնքլէրտէ
 թարաֆէյնտէն պէշպինտէն թէ-
 ճաուզ նուֆուս թէլէֆ օլտուգտան
 սօղրա, կէրէք պունլարըն, վէ կէ-
 րէք ախէր սինսիլէլէրին մապէյնին-
 տէ իթթիֆագլար վէ քրիսթիանճա
 մուսալէհէլէր իթտիրէն պու ազիզ
 Սինջէնցօ իտի: Մնյօրիքա պէյի
 Յօհաննէս կուէլլոս նամ քիմէսնէ-
 նին պիր էվլատընա էօմիւր ալլովի-

րէն . Սարրատէս նամ ասրլղատէ
սինսիլէնին աշըրը վէ չարէսիղ պիր
իլլէթէ կիրիֆթար օլմուշ իքի եա-
շընտա պիր չօճուղունա սաղլըդ վի-
րէն , Սալէնցա հիւքիւմտարընըն
զէվճէսի Պիանգա Վարտօնայր տօ-
գուղ այ եաթագտա գալմըշ չարէ-
սիղ պիր քէօթրիւմլիւգտէն թախ-
լիս իտէն . վէ նիհայէթ Տիննանօ
տա եինէ պիր պէյղատէնին էօլիւմ-
ճիւ էվլատընը գուրթարան եինէ
պու աղիղ Սինջէնցօ իտի :

Իմտի պու աղիղ Սինջէնցօնուն
սէվապը վէ սիննի քէմալինի պուլ-
մաղիլէ Պրէթանեսանըն Սէնէտի-
կինտէ սօն խասթէլիյինտէն թու-
թուլուպ հէր նէ դատար քէնտի
րէսալէթ խիղմէթլէրինէ իթիտարը
գալմատը իսէ տէ , էզ ճիւմլէ միւ-
տէմ դամչըլարտա , օրուճլարտա ,
վարդարանլար սէօյլէմէտէ , վէ տա-
իւմ միւթատը օլան Յիսուս Քրիս-
տոսուն ճէֆալէրինին թէֆէքքիւ-
րիւնտէ աշգըլա մէշղուլ օլարագ վէ

սուրբ Աթանասըն «Կործելով հան-
գեաւ», եանի «Իշլէյէրէ» Էօլաիւ»,
տիտիյնէ կէօրէ, վէֆաթընտան
էվվէլ ճէմի խասթէլէրէ շիֆա վիր-
մէք գաստըյլա, ճիւմլէսինին օ սա-
գին օլտուղու սարայա կէթիլիլմէ-
սինի րիճա իտէրէք, վէ պու խու-
սուս իշին «Եւ սարայըն սո-ֆտարը
պանա պըրագըն, չի Ռ-լուար օլան
Ռ-ճիլալ-լուրը իպէյի, վէ Ռ-ճիլա-
լա իիլիլ-մոճ օլան ճէմի խասթէլէրէ
էլիլիլին, պըրա պէն ալ լուգըլլաւան
Էօլէճէյի, վէ պու շէյի օնլուրա Էա-
փար չիմէ գալմայաճագ, տէյու աճը
իլէ միւքէրրէր իտէրէք պին տէօրթ
Էիւղ օնտօգուղ սէնէ ապրիլին պէ-
շինտէ պէյիւգ չարշէնպի՛հ կիւնիւ
օ Էթմիշ տօգուղ Էաշընտա լէքէ-
սիղ ճանը սօն սաաթընա գատար
պիքիր սագլատըղը թէնինտէն այ-
րըլտը, վէ քէնտի մուհապէթինին
գանատլարը իւղէրինտէ րահաթը-
ղըլա սէմալէրէ վէլուճ իյլէտի : Ա է
Պրէթանեա պէյինին հէմշիրէսի

Ճիօվաննա հանրմ, վէ Սալէս-
 թրէթ հանրմը, վէ սաիր քիպարզա-
 տէ գատրնլար պու աղիզ Վինջէն-
 ցօնուն աեագլարընը եայգատըլար,
 քի օ դօդուլու սու չօդ վագըթ տիւ-
 դէլմէզ խասթէլէրէ սաղլըգ վիրտի :
 Վէ պատէհու եինէ մէրսումէլէր կիյ-
 տիրիպ՝ շէհրին փիսքօփօսու, ճէմի
 քահանայլարը իլէ պէյլէրի վէ պէյ-
 զատէլէրի ճէմի եագըն մահալէրին
 ճէմաաթը իլէ պիրլիքտէ, զիննէթի
 աղիմէ իլէ աղիղին թէնինի ալըպ՝
 Փիսքօփօսխանէ օլան պաշ քիլիսէյէ
 կէօթիւրտիւլէր, վէ օնտա Պրէթա-
 նեա պէյինտէն թէրթիպ օլունան
 միւքէլէֆ վէ միւզէյէն մէրմէրտէն
 պիր մէզարէ դօտուլար : Պիր գաչ
 կիւն մապէյնինտէ օլ գատար խաս-
 թէլէր դօշուպ սաղլըգ պուլտուլար,
 վէ օլ գատար ախէր թաաճճիւպ-
 լիւ միւճիւղաթլար վագը օլտու-
 լար, քի էօլիւմիւնտէ վէ էօմրիւն-
 տէ օլան ճէմի միւճիւղաթլարըն-
 տան հիքմէթլի միւճիւղաթ քէն-

տիսի տիր տէմէքտէն զայրու սէօզ
գալմատը :

Քէնտի մուպարէք բուպալարը,
մասունքլարը վէ պատկերլէրի հէր
տիւրլիւ ատէթտէն խարըճ քերա-
մէթլէրի իշլէտիլէր, վէ իշլէմէքտէ
տիրլէր եէօլմիյեէ : Պրէթանեա
պէյինին հանըմը քէնտիյէ ալը դօ-
տուղու եիւն կէօմլէկի, պիր էօլիւ-
նիւն իւղէրինէ գօնուլուպ՝ օնու
թէքրար տիրիլթտի, վէ ճէմի պու-
լունանլարըն թաաճճիւպի աղիմէլէ-
րինէ պաիս օլտու : Քէնտի սէվ-
կիւլիւ վաթանը օլան Ս ալէնցա ա-
հալիսինէ “ Հէյէհրիլէրի, ալէն պու-
նու վէ իպէիլ իլէ աագլայն, պէրա
ժագլիլ իլէ թիւլ-պալլար իպէճէր,
տէյերէք պըրագտըղը թագեէսինին
Ս ալէնցալըլար հէր տիւրլիւ իլլէթ-
լէրէ գարշը չօգ աճաիլի հիքմէթ վէ
քերամէթլէրինի կէօրտիլէր : Սէ-
զարընըն թօփրաղընը իւղէրինտէ
թաշըմագ, եախօտ սույա գօյուպ իշ-
մէք հէր էմրաղա մուալիճէ օլտու :

Հաժժա պիր վագըթ իւզէրինտէ
 վաազ վիրտիյի պիր թաշըն թօղու
 հաալա պու կիւն խասթէլէքլէր տէֆ
 իտէր : Պու ապիզին սաղ էլինին շա-
 հատէթ փարմաղը պինպէշեիւզ օ-
 թուզ պիր սէնէսինտէ զիննէթ վէ
 սալթանաթ ըլա Վ աննէստէն Վ ա-
 լէնցայա կէօթիւրիւլիւպ պիր անա-
 տան տօղմա ալիլին կէօղիւնիւ վէ
 պիր տիլսիզին տիլինի աշտը : ()նուն
 թասվիրլէրի Վսփանեա մէմալիքինտէ,
 Վթալեատա, Վ վրոփանըն ճէմի աեա-
 լէթլէրինտէ, վէ շիմտի ինտէլ նաս
 ճէմի քաթօլիքլէր պէյնինտէ իղզէթ-
 լէնմէտէ իքէն, Փէսքաէնթ թօփրա-
 ղընտա պիր չիֆթճի ըէնչպէրին ֆա-
 գըրխանէսինտէ պուլունան պիր
 թասվիրի՝ ասըլմըշ օլտուղու տիվարա
 կէճէ իլէ էջլէ պիր զարպլը վուրտու-
 քի մերսուժ գափ գաֆիլ ույգու-
 սունտան ուեանտը, վէ օնա պագմայա
 գօշուպ պու վուրուշ միւսթաքիլ օ
 գայրըրճըսը ազիզին պիր խապէր վի-
 բիշի օլտուղունու տաթի աղնայըպ՝

տէրագէպ էհլինէ վէ էվլատէրինէ
տախի Ղայրէթ վիրէրէք կէճէ իլէ
էվտէն չըգարթտը, վէ պունլար չը-
գար չըգմաղ օ չիւրիւգխանէ խա-
րապ օլտու. ֆագաթ սուրէթի մէզ-
գուր պիքէտէր ասըլը գալմը օլուպ
շէրէֆ իլէ էվվէլա աղիզ Ա ինջէն-
ցօնուն քիւչիւգ քիլիսէսինէ, վէ
պատէհու Տօմա խաղինէսինէ կէօ-
թիւրիւլտիւ, քի հաալա շիմտիսէ
դատար իզլէթլէնիւ հիքմէթլէր իլէ:

Պին ալթըրիւզ եէթմիշ տէօրթ
սէնէսի Այօրիքստա սուրբ Քրան-
չիսկոս փաօլանըն կարգընտան օլան
կրօնաւորլար մանասթըրընըն թա ա-
ղիզ Ա ինջէնցօնուն շէհրի մէզգուրտէ
իլգ տէֆա վաազ վիրտիյի մահա-
լինտէ ասըլը օլան վէ նիչէ զիեա-
րէթճիլէր իլէ շէրէֆլէնէն պիր սու-
րէթինտէն սաղլըղընտաքի վաազ
վիրտիյի կիպի օնպէշ կիւն պիր սէ-
տա իշիտիլտի, վէ էնճամընտա օ
շէհրտէ հաալա եահուտի մէզհէպի
սագլայան օթուզ խանէյի իֆատէ

ի թմեք իլէ կիւնահա, տինսիղլիյէ,
 վէ քրիստոսուն տիւշմէնլէրինէ վէ-
 ֆաթընտան սօղրա տախի թահամ-
 միւլ իտէմէտիյինի պէլքիմ պու-
 նուն ուլա պիլտիրմէք իսթէտի:
 Սէ պու սուրէթի պին ալթընիւղ
 եթմիշ սէքիղ սէնէսինտէ վագթին
 փիսքօփօսու, վէ ճէմի օնտա պու-
 լունան րուհպան թափէսի իթի-
 շամ ըլա փիսքօփօստանէնին կիւղէլ
 պիր մէսճիտինէ կէօթիւրտիւլէր,
 քի օնտա հաալա միւճիւղաթլարընը
 կէօսթէրմէքտէ տիր: Իմտի՝ քէնտի
 աղիղլէրինտէ թաաճճիւպլիւ օլան
 Բլահ աղիմ իւշան հաղրէթլէրի
 աղիղ Սինջէնցօտա էյլէ աճախի
 վէ սայրսըղ հիքմէթլէր իլէ թաաճ-
 ճիւպլիւ օլմագ իսթէտի քի սալթ
 Եափօլիտէ, Պարչէլլօնատա, Սա-
 լէնցատա, սէքիղլիւղ ալթմըշտան
 զիեատէյէ պալիղ օլտուլար, շէջ-
 լէքի պիրաղ վագըթ միրուրինտէ
 օնուն հիսապսըղ միւճիւղաթլարը-
 նը թահ.քիք իտիւպ՝ մէթինլէմէք-

տէն եօրուլուպ՝ վէ պու մատտէյէ
մէմուր օլանլար նէվ պէ նէվ զու-
հուրա կէլէն միւճիւղաթլարըն քէս-
րէթինտէն մէճպուր օլուպ՝ Բաս-
թիլիա փատիշահը իքինճի Զօհան-
նէսին Լրակօնա փատիշահը պէ-
շինճի Լփօնսօսուն, վէ Պրէթանեա
պէյի Պետրոսուն տախի բիճալարը-
նա կէօրէ օնլարը սայմագ վէ ճէմ
իթմէք դապիլսիզ օլտուղունա շէ-
հատէթ իթմէյիլէ պէյլէ պիր կիւճ
մատտէյի Իթալիատա, Նափօլիտէ,
Սիլանտա, Սօտէնատա, Փօլօնեա-
տա, Բօմատա, Բօմանիատա, Սէ-
նէտիկտէ, վէ ճէմի քրիսթիան պու-
լունան մահալլէրտէ իթիմաթ ըլա
քէնտիյէ գօշան ամմէի ճէմաաթա
եարտըմ իթմէք իսթէյէն պիր ա-
զիզ դահրըմանա իհալէ իթմէյէ
Բօմատան բուխսաթ ալտըլար:

Իշթէ Լփրօփանըն սահիպ հիք-
մէթի պու ազիզ Փէրրարեան Սին-
ջէնցօնուն պիհիսապ խայր ամէլլէ-

րինին, դահրըմանճա ֆաղիլէթլէ-
 րինին պիմանէնտ աղիղլ իյինին, ի-
 շիտիլմէտիք հիքմէթլէրինին, վէ
 թաաճճիւպլիւ էօմրիւնիւն պու պիր
 մուսթասար իճմալի տիր: Այլէ
 իսէ Խսփանեա ահալիսի կիպի հէր
 տիւրլիւ պէլատէն վէ քէտէրտէն
 էմին օլմագ իսլ էյէն կէրէք պէյիւգ
 վէ կէրէք քիւչիւգ ճիւմլէսի տէ օնու
 քէնտիլէրէ շիֆայէթճի ինթիսապ
 իթսինլեր: Ա է հէր պիր ճէֆալէրին-
 տէ վէ իհթիեաճլըգլարընտա պու
 աղիղին հիմայէթինէ գօշուպ Ալլահ
 թաալէ միւսթաքիլ պունու տին-
 տարլարըն իգթիզասընա վէ եար-
 տըմընա եէրիշմէք իչին խալգ իթմիշ
 կիպի օլտուղունու պիլէրէք հէր
 պիր իսթիտա վէ տիլէքլէրինի ալա-
 ճագլարընա, վէ հէր իվղա վէ թէհ-
 լիքէլի վաղըթլարընտա քէնտիլէրէ
 շիֆայէթ վէ հիմայէթճի օլաճաղը-
 նա ասլա շիւփհէ իթմէսինլեր: Ա է
 տէյիլ սալթ տուա իլէ, վէ ախէր

ամէլէր իլէ, իլլա իլլա պու աղիղին
 սապրընա, ուլլադ կէօնիւլլիւլինէ,
 թէմիղլիլինէ վէ ախէր Փաղիլէթլէ-
 րինէ քէնտիլէրի ույտուրարադ օնա
 սըճադլը օլմայա ճահտ ու Ղայրէթ
 իթսինէր :

24/10/1975

W. H. H. H.

W. H. H. H.

hust

W-SU.4U64U5 4

